

การพัฒนาโทษปรับในต่างประเทศ

ความเป็นมาของโทษปรับ

คำพิพากษาที่เป็นสากลที่สุด ใช้ได้ในทุกประเทศ คือ การพิพากษาให้ลงโทษปรับ ในอดีตที่ผ่านมา ระบบการกำหนดโทษปรับแบบตายตัว (Fixed Sum System) ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย แต่เมื่อสังคมมนุษยชาติมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป นักอาชญาวิทยาและนักกฎหมาย ได้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับระบบการลงโทษปรับ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคม ในยุคสมัยปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

ประเทศตะวันตก ต้นตำรับแห่งการกำหนดกฎหมายได้วิเคราะห้วิจัย ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบการลงโทษปรับแบบตายตัวไปสู่ ระบบวัน-ปรับ หรือ ระบบโทษปรับรายวัน (Day-Fine System) และระบบโทษปรับเป็นหน่วย (Units-Fine System) เรื่อยลึกไปถึง การเชื่อมโยงมาตรการบังคับหลาย ๆ มาตรการเข้าด้วยกัน คือ นำมาตรการรอกการลงโทษ (Suspended Sentence) หรือรอกการกำหนดโทษ (Defer Sentence) มาเชื่อมโยงกับการลงโทษปรับ พัฒนาไปสู่การลงโทษที่รวมวัตถุประสงค์ของการแก้แค้นทดแทน (Retribution) การยับยั้งชั่งใจ (Deterrent) และการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) เข้าด้วยกัน ซึ่งได้แก่ การรอกการลงโทษปรับ หรือการรอกการกำหนดโทษปรับ (Fine-Suspended) ตามลำดับ

โทษปรับในประเทศสหราชอาณาจักร

การบังคับใช้โทษปรับอาจจะทำได้กับความผิดทุกสถานตามแต่ศาลจะพิพากษา เว้นแต่ความผิดซึ่งกฎหมายบังคับไว้ว่าต้องลงโทษเป็นอย่างอื่น เช่น ใช้วิธีการคุมความประพฤติ หรือปล่อยตัวไปภายหลังชดใช้ค่าเสียหายแล้ว อัตราค่าปรับเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ

ในการบังคับลงโทษปรับต่อบุคคลใดก็ตาม ศาลอังกฤษ (Crown Court) จะพิพากษาลงโทษจำคุกไว้ด้วยไม่เกิน 12 เดือน เพื่อใช้บังคับในกรณีผิดเงื่อนไขการชำระค่าปรับ ซึ่งการกำหนดโทษวางไว้เช่นนี้ช่วยให้การบังคับลงโทษมีน้ำหนักมากขึ้น และวิธีการนี้อาจนำไปบังคับใช้ร่วมกับวิธีการลงโทษอื่น ๆ ได้เช่นกัน ที่ได้ก็ตามที่มีการบังคับใช้โทษปรับกับการส่งเข้าจำคุกเข้าด้วยกันภายในขอบเขตอำนาจของผู้พิพากษาศาลอังกฤษจัดชั้น ศาลอังกฤษจะต้องบังคับใช้อย่างจริงจัง ในกรณีที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น แต่ถึงกระนั้นก็ตามยังมีข้อจำกัดซึ่งวางไว้เพื่อป้องกันผู้พิพากษาทำการพิพากษาอย่างเจาะจงเกินไปดังเช่นตัวอย่างแรก แต่ช่วงเวลาที่ศาลอังกฤษกำหนดไว้จะต้องไม่เกินกว่าช่วงเวลาที่ผู้พิพากษาเห็นสมควรกำหนดไว้ในแต่ละคดี

บุคคลใดที่ผิดสัญญาชำระเงินค่าปรับคงไม่ต้องถูกส่งไปจำคุก ถ้าเข้าข่ายเงื่อนไขประการใดประการหนึ่งใน 4 ประการ ต่อไปนี้

- 1) . ผู้นั้นปรากฏตัวต่อศาลและพยายามจ่ายเงินบางส่วนเท่าที่มีในทันทีที่สามารถจ่ายได้
- 2) . ความปรากฏแก่ศาลว่า เขาไม่สามารถอยู่ในสหราชอาณาจักรได้นานพอที่จะชำระเงินค่าปรับตามสัญญาได้ ซึ่งควรจะใช้วิธีการอื่นแทน
- 3) . ผู้นั้นต้องคำพิพากษาคดีอื่น ในขณะนั้น ให้ต้องโทษจำคุก หรือ โทษกักขังซึ่งต้องขังเขาอยู่ในศูนย์กักขัง หรือ
- 4) . ผู้นั้นได้ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาเรียบร้อยแล้ว

ในการบังคับใช้โทษปรับ ผู้พิพากษาจะต้องกำหนดระยะทางการชำระค่าปรับและจำนวนที่จะต้องชำระแต่ละครั้งไว้ด้วย หรือ ไม่ก็กำหนดว่าควรชำระครั้งละเท่าไรในวันที่เท่าใด ที่ต้องกำหนดอย่างเจาะจงลงไปไว้

กรณีศาลพิพากษาลงโทษปรับเด็กหรือเยาวชน ผู้พิพากษาจะบังคับโทษกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองให้จ่ายค่าปรับเหล่านั้นแทน เว้นแต่ไม่สามารถหาผู้ปกครองหรือพ่อแม่ได้ หรือศาลอาจหวังว่าผู้ปกครองไม่ได้ละเลยที่จะดูแลเด็กหรือเยาวชนดังกล่าว แต่เหตุที่เกิดเป็นเหตุสุดวิสัยจริง ๆ เท่านั้น การลงโทษดังกล่าวจะบังคับใช้กับผู้ปกครองเสมือนหนึ่งเป็นผู้กระทำผิดเอง รวมทั้งการบังคับโทษกรณีผิดเงื่อนไขด้วยเช่นกัน

กรณีใดที่จะมีการแก้ไขฟื้นฟู การบังคับใช้และการบรรเทาโทษปรับ จะกระทำได้โดยศาลอังกฤษ โดยดุลพินิจของผู้พิพากษา ซึ่งพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดผู้หนึ่ง หรือโดยผู้พิพากษาที่มีหน้าที่เฉพาะ ในกรณีผู้พิพากษาจะลดหย่อนบรรเทาโทษ หรือลดลงได้บางส่วนโดยปราศจากความยินยอมของศาลอังกฤษที่ได้พิพากษาไว้ไม่ได้ และหากจะพิพากษาลงโทษจำคุกแทนโทษปรับในกรณีผิดสัญญาการชำระเงิน ก็จะต้องกระทำในขอบเขตเวลาและลักษณะ เฉพาะที่ศาลอังกฤษพิพากษาไว้เท่านั้น แม้แต่การลดจำนวนเงินชำระค่าปรับก็ตาม อยู่ในขอบข่ายนี้เช่นกัน¹

หลักสำคัญของการบังคับใช้โทษปรับ ในประเทศสหราชอาณาจักร

การบังคับใช้โทษปรับมีข้อสำคัญอยู่ที่จะต้อง ใช้ภายในขอบเขตที่เหมาะสมสำหรับการพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่นเดียวกับหลักการ ใช้โทษจำคุกได้มีการกำหนดอัตราโทษต่ำสุดสำหรับการลงโทษปรับไว้อย่างมีเงื่อนไขที่ควรจะเป็น และมีการใช้โทษปรับอย่างแพร่หลายเพื่อวัตถุประสงค์ในการข่มขู่ยับยั้ง หรือเพื่อเป็นการลงโทษในบางครั้งเมื่อจำเป็น แต่ทั้งผู้กระทำผิดที่มีสันดานไม่ดี ซึ่งไม่มีเหตุสมควรจะต้องโทษจำคุก และผู้กระทำผิดซึ่งมีเหตุอันควรบรรเทาโทษ ต่างก็สามารถถูกพิพากษาด้วยวิธีอื่นซึ่งหลีกเลี่ยงโทษจำคุกได้

สิ่งที่ผู้พิพากษาควรจะต้องพิจารณาไตร่ตรองเป็นองค์ประกอบแรกในการกำหนดโทษปรับก็คือ ผู้กระทำผิดคนนั้นตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเขาสมควรจะต้องถูกส่งเข้าคุกหรือไม่ กรณีนี้เป็นการผิดหลักการที่ควรจะเป็นอย่างยิ่งที่ศาลจะลงโทษปรับสูงมากสำหรับคนที่ร่ำรวยซึ่งกระทำผิด ในลักษณะเดียวกับที่ผู้กระทำผิดอื่น ๆ จะต้องถูกพิพากษาให้จำคุก ศาลจะต้องรู้ว่าการตัดสินใจเบื้องต้นในการ

¹D.A. Thomas. Fines and Financial Orders, Principles of Sentencing, Second Edition Cambridge Studies in criminology, Editor : Sir Leon Radzinowicz, 1979 p.p 316-317.

ใช้อ่านาจอกลงโทษปรับ ไม่ควรจะสื่อความหมายไปในทำนองที่ว่าบุคคลใด ๆ สามารถมีโอกาสที่จะซื้อตัวเขาเองออกจากการต้องโทษจำคุกได้ และหลักการที่น่าเสนอนี้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในคดีของเพนเนียว (Pennell) ผู้จัดการร้านขายเนื้อสัตว์แห่งหนึ่ง พบว่าบรรดาลูกจ้างทั้งหลายได้ลักขโมยเนื้อไปจากร้านขายเนื้อของเขา ในกระบวนการพิจารณา ศาลเริ่มต้นตรงที่ว่าคำพิพากษาที่เหมาะสมสำหรับจำเลยทั้งหลายเหล่านี้ ไม่ควรจะเป็นการลงโทษจำคุกอย่างเห็นได้ชัดเจน ค่าเสียหายสำหรับทรัพย์สินควรถูกปรับเป็นเงิน 2,100 ปอนด์ จึงถูกนำมาพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งเพราะพวกเขาจะต้องใช้เวลาประมาณ 8 ปีในการจ่ายเงินค่าปรับ ปรากฏว่าในการนี้พวกเขากระทำผิดจริงและศาลลงโทษให้เหลือปรับเพียง 850 ปอนด์ ซึ่งคล้ายกับกรณีของทอมสัน ที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเขาทำให้ทรัพย์สินในร้านขายสุราเสียหายเล็กน้อย แต่มีผลให้บุคคลซึ่งถูกพิพากษาจำคุกได้รับบาดเจ็บโดยเจตนา ศาลเริ่มต้นตรงที่ว่า "ผู้กระทำผิดประเภทนี้... บางครั้งควรจะดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควรปราศด้วยการลงโทษจำคุกและปรับ 250 ปอนด์ จำเลยยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ไม่มีอำนาจพิจารณาเรื่องโทษจำคุกที่ลงไปแล้ว แต่สำหรับโทษปรับศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า สถานะการเงินของผู้ยื่นอุทธรณ์ไม่ค่อยดีนัก ไม่สามารถชำระค่าปรับ ดังกล่าวได้ในเวลาอันสมควร จึงลดโทษปรับลงเหลือเพียง 100 ปอนด์

ด้วยเหตุที่ว่าคงจะไม่มีผู้กระทำความผิดคนใดต้องการถูกลงโทษจำคุก ดังนั้นขั้นตอนต่อไปที่อาจทำได้ก็คือ ควรจะใช้ดุลยพินิจลงโทษปรับอย่างไรที่สมควรแก่ความผิดที่ได้กระทำไปนั้น คือสิ่งซึ่งต้องกระทำต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษจำคุก แม้ว่าจะไม่สามารถกำหนดพิกัดอัตราการปรับไว้อย่างแน่นอนสำหรับความผิดที่กระทำไปก็ตาม ในการพิจารณาระวางโทษปรับที่เหมาะสมกับความผิดที่กระทำนั้น ผู้พิพากษาควรจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของโทษที่จะลงกับความผิดที่ได้กระทำประกอบกันด้วยว่าอย่างน้อยเพียงใด คดีของโด โนแวน (Donovan) ถูกกล่าวหาว่าทำลายกระจกประตู กระจกเก็บของแห่งหนึ่ง ซึ่งต่อมาภายหลังทราบว่าเขาเข้าไปนอนหลับอยู่ในนั้น ดังนั้น จึงไม่ถูกกล่าวหาว่าขโมยหรือลักขโมยแต่ต้องหาว่าทำให้เสียหาย โดยการทำให้ทรัพย์สินในนั้นเสียหายด้วยการเอาเจียนไว้เลอะเทอะเป็นเงิน 11 ปอนด์ คดีนี้ศาลพิพากษาปรับ 200 ปอนด์ "ฐานทำเกินกว่าเหตุ" เมื่อมีข้อสังเกตว่าศาลลงโทษหนักเกินไปราวกับว่าเขาเป็นอาชญากรผู้ทำความเสียหายร้ายแรงแก่สังคม ดังนั้น จึงได้รับการลดโทษลง

เขาเป็นอาชญากรผู้ทำความเสียหายร้ายแรงแก่สังคม ดังนั้นจึงได้รับการลดโทษลงเหลือปรับเพียง 25 ปอนด์ เช่นเดียวกับ คดีของ ลี (Lea) ถูกปรับ 50 ปอนด์ ฐานมีพิชต้องห้ามไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งบรรจอยู่ในบุหรืร่วมว่นหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏว่าจะมีการปรับจำนวนสูงชันสำหรับผู้กระทำผิดที่มีฐานะดี แม้ว่าจำนวนค่าปรับจะยืดหยุ่นได้ตามแต่ฐานะของผู้กระทำผิดก็ตาม ในคดีของลอยด์ (Royle) ศาลอุทธรณ์พิจารณากรณีที่เขาล้อโกงเงินจำนวน 6,500 ปอนด์ และถูกพิพากษาลงโทษปรับจำนวน 6,000 ปอนด์ ศาลฟังข้อเท็จจริงได้ความว่าคุณคดีได้รับส่วนแบ่งจากการทำผิดไปแล้วเป็นเงิน 2,000 ปอนด์ จึงได้ลดค่าปรับลงให้เป็นปรับเพียง 5,000 ปอนด์ ดังนั้นค่าความเสียหายของทรัพย์สินเป็นเพียงปัจจัยประการหนึ่งในการพิจารณาถึงค่าปรับที่เหมาะสมเท่านั้น และค่าปรับอาจเหมาะสมกับสถานการณ์ใด ๆ ที่สมควรแก่กรณีก็ได้ ในคดีของ เวลลารี (Verrall) เป็นที่ถูกกล่าวหาว่าขโมยเนื้อสัตว์จำนวนเล็กน้อยจากนายจ้างของเขา เป็นเงินเพียง 1.55 ปอนด์ จากร้านขายของ ข้อสังเกตสำหรับกรณีนี้ก็คือผู้ซึ่งลักเล็กขโมยน้อยเช่นนี้สันนิษฐานได้ว่าเป็นผู้ขาดเงิน เงินขาดมือ หรือมีความผิดปกติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งมีความยากลำบากในการดำรงชีพ ศาลพิพากษาให้กำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติไว้²

การลงโทษปรับ ในความหมายของผู้กระทำผิด

เมื่อศาลพิพากษาว่าผู้กระทำผิดคนใด ไม่สมควรจะต้องโทษจำคุก แต่พิพากษาปรับเป็นเงินจำนวนหนึ่งแทนนั้น คำถามที่เกิดขึ้นตามมาก็คือผู้ต้องคำพิพากษานั้นจะสามารถจ่ายค่าปรับได้ภายในระยะเวลาอันสมควรหรือไม่ แม้ว่าตามหลักแล้วศาลอังกฤษ (crown court) ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องในรายละเอียดดังกล่าวก็ตามแต่โทษก็ไม่ควรจะถูกใช้โดยปราศจากความหมายใด ๆ สำหรับผู้กระทำผิด และจำนวนเงินค่าปรับควรพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถที่จะได้ตาม

² Ibid, p.p 318-320.

ความเป็นจริงสำหรับผู้กระทำผิดเป็นสำคัญ เมื่อศาลเป็นผู้ใช้ดุลพินิจว่าผู้กระทำผิดคนใดไม่สมควรต้องโทษจำคุก ศาลก็จะลงโทษปรับอย่างเหมาะสมด้วย ไม่ควรกำหนดจำนวนค่าปรับไว้สูงมากเกินไป จนศาลเองก็เห็นว่าไม่อาจจะใช้บังคับได้ ซึ่งสิ่งที่ตามมาคือคงจะต้องมีการลงโทษจำคุกตามมาภายหลัง คดีของวิลสัน (Wilson) เด็กหนุ่ม 9 คน ถูกกล่าวหาว่าทำลายทรัพย์สินโรงนาร้างแห่งหนึ่งเสียหายศาลลงโทษปรับคนละ 100 ปอนด์ โดยสั่งให้จ่ายครั้งละ 25 ปอนด์ เด็กคนอื่น ๆ มีงานทำเต็มเวลา แต่วิลสันทำงานนอกเวลาซึ่งหาเงินได้สัปดาห์ละ 9 ปอนด์เท่านั้น กรณีนี้เห็นได้ว่ามีเหตุผลอันสมควรที่เดียวที่จะปฏิบัติต่อวิลสันแตกต่างไปจากจำเลยร่วมคนอื่น ๆ เพราะอัตถภาพแตกต่างกัน เมื่อศาลจะลงโทษปรับเป็นจำนวนเงินตายตัวตามที่จะกำหนด ศาลควรจะลดจำนวนค่าปรับลงเหลือ 50 ปอนด์ และให้จ่ายสัปดาห์ละ 1 ปอนด์ ซึ่งเป็นจำนวนที่เป็นไปได้แทนสำหรับเขา คดีของเพลีย์ (Paley) ซึ่งเป็นเด็กนักเรียนมีเงินรายได้ 90 ปอนด์ต่อปี ถูกพิพากษาปรับ 75 ปอนด์ ในความผิดฐานมีพิชต้องห้าม (Camabia) ไว้ในบุงหรีโดยไม่ได้รับอนุญาตข้อสั่งเกิดก็คือ แม้ว่าค่าปรับจะต้องถูกต้องตามหลักการ แต่ผู้กระทำผิดไม่สามารถหาเงินค่าปรับจำนวนดังกล่าวมาจ่ายให้ได้ ศาลจึงลดค่าปรับลงเหลือ 25 ปอนด์ ตัวอย่างที่ 3 ชายหนุ่ม 2 คน ถูกพิพากษาปรับคนละ 300 ปอนด์ และให้รอการลงโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหะสถาน คนหนึ่งมีรายได้ 30 ปอนด์ ต่อ สัปดาห์โดยมีอาชีพเป็นกรรมการก่อสร้างอีกคนหนึ่งว่างงาน แต่กำลังจะได้งานเช่นเดียวกันนี้ทำเร็ว ๆ นี้ เริ่มต้นตรงที่ว่า "ค่าปรับใด ๆ ควรกำหนดไว้ตายตัวในจำนวนซึ่งมีความหมายพอสมควรในวิถีทางที่ผู้กระทำผิดสามารถจ่ายได้" ศาลจึงลดโทษให้เหลือปรับรายละ 150 ปอนด์

ในการประเมินเพื่อกำหนดค่าปรับสำหรับจำเลยแต่ละคนศาลจะต้องพิจารณาถึงความ เป็นจริงของรายได้ของเขาในช่วงเวลาที่ต้องจ่ายค่าปรับประกอบด้วย แต่ช่วงระยะเวลาของ การจ่ายค่าปรับไม่ควรจะยอมให้ยืดเกินเลยยาวนานเกินเวลาอันสมควร ขณะที่ไม่มีกฎเกณฑ์ กำหนดที่สมควรแต่ก็ไม่ควรยาวนานเกิน 12 เดือน มีคดีหนึ่ง อาชญากรโดยอาชีพคนหนึ่ง ถูกจับ ฐานมีพิชต้องห้ามไว้ครอบครองเพื่อส่งออกจำหน่าย ปรับเป็นเงิน 10,000 ปอนด์ แม้ความ ปรากฏว่าเป็นผู้ยอมให้ใช้ที่อยู่ของเขาเป็นที่ส่งผ่านพิชต้องห้ามดังกล่าว เข้าออกทางไปรษณีย์ จากต่างประเทศก็ตาม ศาลก็ยืนยันว่า คดีนี้ไม่ควรลงโทษจำคุก ขณะเดียวกันการปรับก็ควรจะ

สาสมกับการกระทำผิด ปัจจุบันเขาต้องการขายบ้านของตนเองเป็นเงิน 15,000 ปอนด์ เพื่อจ่ายค่าปรับ ซึ่งเขาต้องย้ายที่อยู่ใหม่ และนั่นคือ การลงโทษด้วยการแก้แค้นทดแทนที่ได้จากการลงโทษปรับ ต่อมาพบว่าเขามีรายได้ปีละประมาณ 7,000 ปอนด์ ศาลอุทธรณ์จึงให้จ่ายค่าปรับจำนวน 3,000 ปอนด์ เป็นเวลานาน 8 เดือน

อย่างไรก็ตามมันเป็นการผิดหลักการอย่างยิ่งที่จะประเมินจำนวนค่าปรับบนสมมุติฐานที่ว่าใครสามารถหาเงินได้มากกว่าจะต้องจ่ายมากกว่า ในคดีของเบ็คเตอร์ (Baxter) ซึ่งอยู่ระหว่างต้องคำพิพากษาล้มละลายได้กระทำความผิดและถูกปรับ 100 ปอนด์ พร้อมทั้งรอกการลงโทษด้วยเหตุผลที่ว่าภรรยาของจำเลยสามารถจ่ายค่าปรับให้ได้ ศาลอุทธรณ์เริ่มตรงที่ว่าเหตุผลเช่นว่านี้ไม่ถูกต้องตามหลักการที่ควรจะเป็น และพิพากษากลับคำพิพากษาปรับของศาลชั้นต้น ในคดีของเดสกา (Deaga) ชายหนุ่มผู้ซึ่งไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนตกเป็นจำเลยในความผิดฐานพยายามลักลอบนำพืชต้องห้าม (Cannabis) ออกนอกประเทศ ทางสนามบิน ถูกพิพากษาปรับ 4,000 ปอนด์ ศาลอุทธรณ์เริ่มต้นว่าผิดที่ลงโทษปรับเป็นจำนวนมากแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งอาจมีผู้เกี่ยวข้องยอมเสียค่าปรับจำนวนดังกล่าวให้แทนได้ ศาลจึงลดโทษปรับเหลือเพียง 500 ปอนด์ ตามคำอุทธรณ์ของจำเลย

แม้ว่าผู้พิพากษาจะอยู่ภายใต้พันธะหน้าที่ที่จะต้องแน่ใจว่าการลงโทษปรับแต่ละครั้งนั้นมีเหตุผลอันเหมาะสมแก่รายได้และฐานะของผู้กระทำความผิดก็ตาม แต่เขาก็สมควรได้รับสิทธิที่จะรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้กระทำความผิดเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นใจได้มากขึ้น(แม้ว่าไม่เป็นพันธะผูกพันว่าจะต้องฟังก็ตาม) เมื่อผู้กระทำความผิดให้ข้อเท็จจริงซึ่งนำผู้พิพากษาไปสู่ข้อมูลตามที่เขาต้องการจะให้รู้แล้วนั้นเขาจะไม่สามารถบ่นวิจารณ์ได้ว่าการลงโทษปรับ หรือโทษอื่น ๆ เกี่ยวกับการเงินที่ศาลลงโทษนั้นเป็นโทษที่มากเกินไปกว่าที่เขาจะรับได้อีกต่อไป ในคดีของไรท์ (Wright) ศาลประจักษ์ได้จากคำอุทธรณ์ของจำเลยว่าจำเลยสามารถหาเงินได้ จำนวนมาก โดยไม่ต้องกังวลกับรายจ่ายใด ๆ ดังนั้นในคำพิพากษาของศาลเกี่ยวกับเรื่องเงินศาลเริ่มต้นตรงที่ว่า แม้ว่า "ตามหลักการแล้วการลงโทษปรับจะต้องสอดคล้องกับฐานะการเงินที่สามารถจ่ายได้ของผู้กระทำความผิดก็ตามแต่ไม่ได้หมายความว่าศาลจะใช้วิธีการข่มขู่ทรมานและดักดวงผลประโยชน์จากผู้ยื่นคำร้องขออุทธรณ์แต่ประการใด" ผู้ยื่นอุทธรณ์รู้ว่าเขาต้องการสื่อความหมายให้ศาลทราบว่า เขาสามารถจ่ายเงิน

ค่าปรับได้ไม่อื่นหากศาลจะลงโทษปรับ (แต่มีได้หมายความว่าเราจะสามารถใช้เงินซื้อการลงโทษอื่น ๆ เช่น การคุมประพฤติได้) การลงโทษปรับอาจบังคับใช้แทนการลงโทษจำคุก หรือการลงโทษกักขัง อื่น ๆ ได้เท่านั้น เหตุผลทั่วไปที่บังคับใช้โทษปรับแทนโทษจำคุก ก็คือจะต้องแน่ใจว่าเรามีได้ส่วนบุคคลหรือแสวงหากำไรจากการกระทำผิดที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด ในคดีของ วอร์เตอร์ฟิลด์ (Water field) ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาจำคุกและปรับ 9,000 ปอนด์ ในความผิดฐานสั่งเข้าและจัดหาภาพยนตร์และหนังสือลามกโดยไม่ได้รับอนุญาต เริ่มต้นตรงที่ว่าคำร้องอุทธรณ์ "สวนทางกฎหมายทั่วไป" เพราะเป็นการกระทำ"แสวงหากำไร" ศาลอุทธรณ์ยืนตามคำพิพากษาชั้นต้น โดยให้ข้อสังเกตว่า สิ่งแรกสุดที่กฎหมายควรกระทำก็คือ ต้องแน่ใจว่าใครก็ตามที่กระทำผิดเช่นนั้น "จะต้องมิใช่การแสวงหากำไรจากการกระทำผิดดังกล่าวนั้น" การลงโทษปรับถูกใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น ผู้กระทำผิดอยู่ในฐานะที่จะจ่ายค่าปรับได้เล็กน้อยเพียงใด ในคดีของ มิลลิงตัน (Millington) ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาจำคุก 4 ปี และปรับ 1,000 ปอนด์ กับอีก 500 ปอนด์ สำหรับผู้สนับสนุนให้มีการสั่งเข้าพืชต้องห้าม แม้ว่าคำพิพากษาจำคุกจะไม่มีทางยกเลิกเปลี่ยนแปลงได้ แต่โทษปรับจะไม่เหมาะสมเพราะมีผลให้เกิดพันธะที่ต้องชดใช้ค่าปรับเป็นเวลา 12 เดือน ขณะที่จำคุก 4 ปี น่าจะเพียงพอสำหรับคดีนี้แล้ว การลงโทษปรับเป็นงวด ๆ ตามช่วงเวลาที่กำหนดก็สามารถทำได้โดยไม่ถูก-ผิดประการใด ทั้งนี้เพื่อว่าผู้กระทำผิดจะได้มีเวลาหาเงินมาชำระได้ภายหลังพ้นโทษจำคุกแล้ว ในคดีของ แมคโคแม็ค (Mc Cormack) ผู้ซึ่งไม่ปรากฏว่าเคยกระทำผิดมาก่อน ถูกพิพากษาจำคุก 12 เดือนและปรับ 100 ปอนด์ ในความผิดฐานมีพืชต้องห้ามไว้ในครอบครอง โดยปรับสัปดาห์ละ 2 ปอนด์ เริ่มจากเดือนแรกภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ เป็นต้นไป คดีนี้ศาลยื่นคำพิพากษาจำคุก เพราะเป็นโทษที่เขาสมควรได้รับ แต่พิพากษากลับโทษปรับโดยให้เหตุผลว่า โทษจำคุกสาสมแก่ความผิดที่เขาได้กระทำแล้ว ไม่สมควรจะสร้างพันธะผูกพันเขาให้มากไปกว่านี้อีกต่อไป ซึ่งอาจมีผลร้ายต่อเขา เมื่อเขาจะออกไปหางานทำและแก้ไขฟื้นฟูตนเองให้ดีขึ้น ในภายหน้า

คดีบางคดีสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิด ได้มีโอกาสเป็นอิสระจากการจ่ายค่าปรับเป็นสิ่งที่ย่ำเป็นยิ่ง เขาไม่ควรจะถูกปรับเว้นแต่ว่ามีโอกาสที่เขาจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำผิดได้อย่างจริงจังแต่เขาไม่เลือกที่จะทำเช่นนั้น ถ้าผู้กระทำผิดถูกพิพากษาลงโทษจำคุก

เป็นประการแรกแล้ว สิ่งที่คุณพิพากษาจะต้องพิจารณาต่อไปก็คือว่าการพิพากษาจำคุกกับปรับ
อย่างไร จะเหมาะสมกับผู้กระทำผิดมากกว่ากัน ซึ่งโทษปรับอาจเหมาะสมกว่าเมื่อพิจารณาแล้ว
เห็นว่าผู้กระทำผิดสามารถที่จะจ่ายค่าปรับได้คล่องตัวกว่า ในกรณีนี้ผู้พิพากษาจะเป็นผู้พิจารณา
ว่าการใดเหมาะสมกว่ากัน ถ้าผู้กระทำผิดถูกลงโทษจำคุกสำหรับความผิดที่ได้กระทำแล้วนั้น
เขาไม่สมควรที่จะต้องรับภาระการลงโทษที่ยาวนานออกไปจากโทษจำคุกอีกด้วยการลงโทษปรับ
เพิ่มเข้าไป ในคดีของฮาร์ดดิง (Harding) ผู้ซึ่งไม่เคยทำผิดมาก่อน ถูกพิพากษาจำคุก 2 ปี
และปรับ 1,000 ปอนด์ เป็นเวลา 12 เดือน ในขณะที่ต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย
ในความผิดฐานสนับสนุนให้บุคคลอื่นเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งปรากฏว่าโทษปรับเป็นโทษ
ที่ห่างไกลจากความเป็นจริงที่เขาสามารถจะจ่ายได้แต่ศาลเริ่มต้นตรงที่ว่าจะพิจารณาดังจากคำ
พิพากษาทั่ว ๆ ไป ในกรณีที่ควรจะลงโทษจำคุกและควรจะลงโทษปรับคนละส่วนกัน ด้วย
เจตนาที่ว่าหากเขาไม่มีเงินจ่ายค่าปรับ ก็ควรจะรับโทษจำคุกแทนค่าปรับเป็นพิเศษสำหรับกรณีนี้
ดังนั้นคำพิพากษาสูงสุดสำหรับคดีนี้จึงเป็นลงโทษจำคุก 3 ปี ซึ่งเป็นอัตราโทษจำคุกสูงสุดที่ผู้
กระทำผิดไม่มีสิทธิฎีกาอีกต่อไป แม้ว่าคดีดังกล่าวข้างต้นจะสนับสนุน วัตถุประสงค์ดังกล่าวไปแล้ว
ก็ตามก็ยังคงมีความขัดแย้งบางประการที่เห็นได้ว่าการลงโทษปรับไม่ควรจะนำมาใช้ต่อเนื่องจาก
โทษจำคุก เมื่อมีการลงโทษจำคุกแล้ว และไม่ควรเป็นการที่ส่งผลให้ ผู้กระทำผิดมีโอกาส
ช่องทางออกของเขาจากการได้รับโทษตามคำพิพากษาที่เหมาะสมได้³

กระแสผลึกดันให้เกิดการปรับปรุงระบบการลงโทษปรับ

กระแสผลึกดันให้เกิดการปรับปรุงระบบการลงโทษปรับ เกิดขึ้นจากประเทศใน
กลุ่มยุโรปบางประเทศ เช่น ฮอลแลนด์ และ ประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย บางประเทศ ซึ่ง
เริ่มต้นนำโทษปรับมาบังคับใช้กับความผิดที่มีความรุนแรงอย่างกว้างขวางขึ้นแทนการลงโทษ
จำคุก พร้อมทั้งรู้สึกชื่นชมว่าประสิทธิภาพของการบังคับใช้โทษปรับมีได้ลดน้อยลงกว่าการลงโทษ

³Ibid, p.p 320-324.

จำคุกแต่อย่างใด⁴ อย่างไรก็ตามผลของนวรรรรมดังกล่าวยังไม่ชัดเจนพอที่จะนำไปสู่ข้อสรุปได้* แต่ก็ได้มีการวิเคราะห์ทฤษฎีการลงโทษปรับว่าเป็นเครื่องมือของระบบงานยุติธรรมทางอาญาที่มีประโยชน์และใช้เป็นแนวทางอื่นแทนการลงโทษจำคุกได้ เมื่อปรากฏว่าการลงโทษจำคุกมีแนวโน้มที่จะไม่เป็นที่ยอมรับเพิ่มขึ้น เพราะดูเป็นการลงโทษที่โหดร้ายกว่าที่ควร

การบังคับใช้โทษปรับมีประสิทธิภาพอยู่ในสังคมอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง และกลายเป็นอัตราที่ไม่เหมาะสมในช่วงเวลาต่อมา กล่าวคือโทษปรับอาจได้ผลอย่างจริงจัง หากมีการออกกฎหมายให้มีการกำหนดอัตราเพิ่มการปรับที่แปรตามมาตรฐานเงินตรา และค่าครองชีพ ดังนั้นเมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเพราะเกิดภาวะเงินเฟ้อ อัตราค่าปรับส่วนมากก็จะกลายเป็นสิ่งไร้ประสิทธิภาพไป แม้ข้อดีของโทษปรับจะอยู่ที่การบังคับใช้กับกลุ่มบุคคลทุกอาชีพ ทุกความผิดได้อย่างกว้างขวางก็ตาม การบังคับใช้โทษปรับในปัจจุบันยังหาความเหมาะสมพอดีไม่ได้ เพราะผู้กระทำผิดในคดีประเภทเดียวกันจะถูกปรับจำนวนเท่า ๆ กัน ผู้กระทำผิดที่มีฐานะการเงินดีกว่า ร่ำรวยกว่าจึงถูกลงโทษด้วยการจ่ายค่าปรับเป็นจำนวนที่มีค่าน้อยมากสำหรับเขา ในขณะที่ผู้กระทำผิดที่มีฐานะยากจนที่ต้องจ่ายค่าปรับจำนวนเท่ากัน รู้สึกว่าเป็นภาวะอันหนักอึ้ง และเมื่อมีทางเลือกระหว่างการจ่ายค่าปรับ หรือการจำคุกระยะสั้น คนยากจนมักจะเลือกติดคุกมากกว่า ขณะที่คนร่ำรวยเลือกที่จะจ่ายค่าปรับ ดังนั้น การลงโทษปรับจึงถูกวิจารณ์ในระยะต่อมาว่าเป็นการลงโทษที่ไม่ยุติธรรมในตัวเองอย่างเห็นได้ชัดเจนนัยไปว่านั้น เมื่อคนร่ำรวยพบว่าเขาอยู่

⁴Erenst Van den Haag, Punishing Criminals, Concerning a very old and painful question, Basic Books, Inc, Publisher New York, 1975, p.36.

*แนวคิดนี้เป็นการมองย้อนกลับไปในยุคสมัยแรก ๆ เมื่อผู้กระทำผิดคดีฆ่าคนตายได้ชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งเรียกว่า สินไหมทดแทนแก่ครอบครัวของผู้เสียหายกระทั่งไม่ติดใจเอาความใด ๆ เรียกว่าเป็นการลงโทษปรับไหมแทนการจองจำ

ในวิสัยที่จะจ่ายค่าปรับได้ง่าย ๆ แล้วนั้น การลงโทษปรับสำหรับคนร่ำรวยจึงไม่เกิดผลบังคับที่หน้าสะพรึงกลัวให้ละเว้นจากการกระทำความผิด หรือยับยั้งชั่งใจมิให้กระทำผิดอีกต่อไป ตามเจตนารมณ์ของทฤษฎีการลงโทษ ซึ่งต่างไปจากคนยากจน ช้ำร้ายกว่านั้น คนร่ำรวยจึงดูเหมือนหนึ่งได้รับอภิสิทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายโดยตรงอีกด้วย

ระบบโทษปรับดังกล่าวข้างต้น เป็นระบบการกำหนดโทษปรับแบบตายตัว (Fixed Sum System) คืออาชระบุนอัตรการปรับไว้อัตราเดียว เช่น 500 เหรียญ หรือระบุเฉพาะอัตราขั้นสูง เช่น ไม่เกิน 500 เหรียญ หรือระบุเฉพาะอัตราค่าปรับขั้นต่ำ เช่น ไม่ต่ำกว่า 100 เหรียญ หรือมีทั้งอัตราขั้นสูง ขั้นต่ำ เช่น ไม่ต่ำกว่า 100 เหรียญ แต่ไม่เกิน 500 เหรียญ

ต่อมา ในปี ค.ศ. 1946 ประเทศเดนมาร์ก และนอร์เวย์ซึ่งเดินตามหลักการเดียวกับของประเทศเดนมาร์ก ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษปรับที่ไม่มีกำหนดเพดานขั้นสูง และขั้นต่ำของโทษไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะให้ศาลกำหนดโทษปรับได้ตามที่เห็นสมควรให้ได้สัดส่วนและมีความสัมพันธ์กับสถานะทางการเงินของผู้กระทำความผิด⁵ ในประเทศสหราชอาณาจักร Crown Court ของอิงแลนด์และเวลล์ได้ใช้หลักที่เรียกว่า Unlimited Finding Jurisdiction คือการกำหนดโทษปรับโดยไม่มีเพดานขั้นสูงขั้นต่ำ แต่อย่างไรก็ตามหลักการที่ว่านี้ยังอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเรื่อง Excessive Fine หรือการที่กำหนดโทษปรับสูงพอสมควรไม่ได้ อันเป็นหลักที่มีมาตั้งแต่ใน Magna Carta และใน Bill of Rights และเนื่องจากโทษปรับเป็นโทษที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดถึง 81 เปอร์เซ็นต์ ของผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาของศาลในปี ค.ศ. 1988 ในอิงแลนด์และเวลล์ และ 78 เปอร์เซ็นต์ของผู้กระทำความผิดในสก๊อตแลนด์ในปีเดียวกัน คือมีการใช้โทษปรับอย่างแพร่หลายไม่จำกัดว่าเป็นคดีที่ฟ้องด้วยวาจา หรือ คดีที่ฟ้องด้วยลายลักษณ์อักษร ปัจจุบัน รัฐบาลสหราชอาณาจักรกำลังอยู่ระหว่างการปฏิรูประบบการลงโทษปรับให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้กระทำความผิดที่จะชำระค่าปรับให้มากขึ้น การลงโทษของศาลจึง

⁵Scandinavian National Report, p.911.

กำหนดเป็น หน่วย (Unit) ซึ่งอาจแปรเปลี่ยนค่าความผิดเป็นเงินตราให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดได้⁶

ในประเทศญี่ปุ่น และ เนเธอร์แลนด์นิยามกำหนดโทษปรับขั้นต่ำเท่านั้น แต่ไม่มีขั้นสูง ขณะที่ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์กำหนดขั้นสูงเท่านั้น โดยไม่มีขั้นต่ำ

อย่างไรก็ตาม ในหลายประเทศสามารถที่จะเดินออกนอกกรอบที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ อันถือว่าเป็นข้อยกเว้น ในหลายกรณีด้วยกัน คือสามารถที่จะกำหนดโทษให้สูงขึ้นไปได้ หรืออาจกำหนดโทษให้ต่ำกว่าก็ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายแต่ละประเทศจะได้กำหนดไว้⁷ กระแสผลักดันให้เกิดการปรับปรุงระบบการลงโทษปรับอีกประการหนึ่งอาจพิจารณาได้จาก การลงโทษปรับกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษ หรือทฤษฎีการลงโทษ ซึ่งโดยหลักการแล้ววัตถุประสงค์ของการลงโทษปรับ ตั้งอยู่บนฐานความคิดที่ว่า โทษปรับมีขึ้นเพื่อทำให้เกิดความเสียหาย หรือกระทบต่อความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ ความสูญเสียทางการเงิน หรือโอกาสทางเศรษฐกิจของผู้กระทำ ความผิดจึงอาจนำไปสู่การกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่หรือทำให้บุคคลต้องลดความมั่งคั่ง ความมั่งคั่ง หรือความสามารถในการมีโภภทรัพย์ลงได้

หากหลักการดังกล่าวถูกต้อง เป็นจริง ระบบการปรับที่ใช้จะต้องกำหนดให้ได้สัดส่วนกับผู้กระทำผิดแต่ละคน มิฉะนั้นแล้วจำนวนค่าปรับตายตัวแบบที่ใช้อยู่ ย่อมไม่มีผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจ หรือความเป็นอยู่ของบุคคลนั้น ๆ สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องโทษปรับ

⁶Central Office of Information, 'An Official Handbook (HmsO) Britian 1991, p.p 130-131.

⁷พิรุฬห์ ไตสุกุลวรรณ, "การลงโทษปรับทางอาญา", หน้า 61.

เมื่อเปรียบเทียบ โทษปรับกับ โทษจำคุก จะมีลักษณะตรงกันข้ามกัน ตรงที่ว่า โทษจำคุกนั้น เมื่อลงกับบุคคลใดแล้วแม้จะลงให้ทัณฑ์พินัย ก็ไม่มีผลกระทบอย่างอื่นมากนัก กลับจะดูเป็นความยุติธรรมแต่โทษปรับเป็นเรื่องของการเงิน การเงินเป็นเรื่องของความสามารถของแต่ละบุคคลในการมีหรือไม่มีเงิน จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงโทษปรับให้ได้สัดส่วนกับความสามารถในการจ่ายเงินของผู้กระทำความผิด เป็นแนวความคิดพื้นฐาน อีกประการหนึ่งที่มาไปสู่การปรับปรุงโทษปรับในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น ในรูปของระบบที่เรียกว่า Day Fine System หรือในบางระบบก็ยอมให้มีการผ่อนชำระโทษปรับได้ด้วย อย่างไรก็ตามทั้งระบบ Fixed Sum และ Day Fine ต่างก็ต้องชำระเป็นเงินก่อนเดี่ยวเหมือนกัน

ในประเทศสังคมนิยมบางประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน หรือเยอรมันตะวันออก ในอดีต จะใช้โทษปรับเพื่อวัตถุประสงค์ในการข่มขู่ยับยั้ง หรือป้องปราม (Deterrence) หรือทำให้ผู้กระทำความผิดเข็ดหลาบหวาดกลัว และเป็นการศึกษาสั่งสอนไปในตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ หรือรายได้ของบุคคลไม่สู้จะดีนัก และรายได้ไม่แตกต่างกันมากนัก ทำให้โทษปรับสำหรับสังคมดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยก่อให้เกิดความเข็ดหลาบหวาดกลัวต่อผู้กระทำความผิดได้สมเจตนารมณ์ของกฎหมายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าโทษจำคุก

จากงานวิจัยของประเทศญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1960 พบว่า โทษปรับนั้นจะมีผลเป็น Deterrence Effect คือ ก่อให้เกิดผลในทางเข็ดหลาบหวาดกลัวและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีที่กระทำความผิดโดยประมาท ส่วนในประเทศสหราชอาณาจักรก็ได้มีการวิจัยในปี ค.ศ. 1969 พบว่าผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษปรับมีแนวโน้มจะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการลงโทษปรับหนักและรุนแรง ใน ค.ศ. 1971 การวิจัยในประเทศแคนาดา พบว่า ผู้พิพากษาส่วนมากมีความเห็นว่าโทษปรับก่อให้เกิดผลในทาง Deterrence Effect หรือผลในทางทำให้ผู้กระทำความผิดเข็ดหลาบหวาดกลัวได้มากกว่าโทษอื่น ๆ ในประเทศนอร์เวย์ พบว่า การลงโทษในทางการเงิน ซึ่งหมายถึงการโทษปรับ มีผลกระทบมาก

กว่าลงโทษในทางเสรีภาพ ซึ่งหมายถึงโทษจำคุก⁸ กระแสผลักดันให้เกิดการปรับปรุงระบบการลงโทษรับอีกประการหนึ่งเกิดจากสภาพความเป็นจริงของสังคมที่มีผู้กระทำผิดที่มีรายได้น้อยต่ำกว่าผู้กระทำผิดที่ร่ำรวย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ศาลจะลงโทษผู้กระทำผิดในลักษณะเดียวกันด้วยระบบพักอัตร (ยี่ต็อก) โดยมีได้คำนึงถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของบุคคลด้วยเหตุนี้ การลงโทษปรับตายตัวในสหรัฐอเมริกาจึงก่อให้เกิดกลุ่มที่ล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนคำพิพากษาปรับได้มาก

ข้อจำกัดของระบบการปรับตายตัว ที่เป็นกระแสผลักดันให้เกิดการปรับปรุงระบบโทษปรับ ที่ Vera Institute of Justice กรุงนิวยอร์กสรุปไว้มีดังต่อไปนี้⁹

ประการแรก ระบบโทษปรับตายตัวก่อให้เกิดช่องว่างในการบังคับใช้ระหว่างผู้กระทำผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี กับกลุ่มที่ค่อนข้างยากจน เมื่อลงโทษปรับในอัตราเดียวกัน ในฐานความผิดเดียวกันและความไม่เท่าเทียมกันในการลงโทษปรับซึ่งมีผลกระทบต่อกลุ่มผู้กระทำผิดดังกล่าวทำให้หลักสำคัญของการลงโทษเอากับทรัพย์สินผู้กระทำผิดบิดเบือนไป

ประการที่สอง ผู้พิพากษาอาจรู้สึกไม่สะดวกใจที่จะใช้โทษปรับกับผู้กระทำผิดที่มีฐานะยากจน ไม่ว่าจะเพราะตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมกันหากจะใช้โทษดังกล่าว หรืออาจเป็นเพราะคำนึงถึงว่าผู้กระทำผิดที่มีฐานะยากจนจะไม่สามารถปฏิบัติตามโทษที่บังคับใช้ได้จริงจึงคือไม่มีเงินชำระค่าปรับได้ก็ตาม ดังนั้นจึงเกิดภาพที่ว่าผู้พิพากษาจะหยิบโทษปรับมาใช้ในกรณีต่าง ๆ เพียงไม่กี่กรณีเท่านั้น

⁸Gerhardt Grebing, The Fine in Comparative Law : A Survey of 21 Countries, p.8..

⁹Judith Greene, The Staten Island Day Fine Experiment, p.2.

ประการที่สาม เป็นเรื่องของแนวทางการปฏิบัติที่จัดเรียงลำดับโทษปรับกับฐานความผิดที่ไม่ร้ายแรงนักนอกจากนี้ระวางโทษปรับมักจะถูกนำมาใช้ในอัตราที่ต่ำกว่าที่ควรเพราะไม่ได้รับความนิยมนำใช้ซึ่งผู้พิพากษาหลายท่านสรุปว่า "อัตราความเข้มของการลงโทษปรับนั้น จำกัด และตึงเครียดในการใช้อย่างมากมาย"

เปรียบเทียบกับทางปฏิบัติของประเทศในกลุ่มยุโรปหลาย ๆ ประเทศปรากฏชัดเจนว่าระบบที่อเมริกันใช้อยู่ในขณะนั้นมีข้อจำกัดเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มยุโรปเหนือ ซึ่งกำหนดว่าโทษปรับเป็นโทษที่หลีกเลี่ยงการใช้ระบบเรือนจำระดับแรกสุดที่จะต้องพิจารณาลำดับใช้กับผู้กระทำผิดทางอาญาแรกสุดก่อนโทษอื่น ๆ

ข้อจำกัดยิ่งกว่านั้นของการบังคับใช้โทษปรับในสหรัฐอเมริกาก็คือ ความไม่ชัดเจนของนโยบายอันส่งผลต่อการปฏิบัติ จากการวิจัยเรื่องบทบังคับของกฎหมายดังกล่าวพบว่า มีการบังคับใช้โทษปรับน้อยมากต่อผู้กระทำผิดที่ยากจนคล้าย ๆ กันในหลายแห่งขณะเดียวกันก็ใช้ต่อผู้กระทำผิดคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นวงกว้าง ซึ่งประสบผลสำเร็จในตอนแรก ๆ เท่านั้น ต่อมาเมื่อมีการใช้โทษปรับอย่างแพร่หลายกับความผิดบางประเภท ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป ระยะเวลาหนึ่งกลับต้องใช้โทษจำคุกแทนสำหรับความผิดประเภทที่เคยใช้โทษปรับ และบ้างก็ได้รับโทษปรับ ในอัตราที่ไม่เหมาะสมเมื่อเวลาผ่านไป เพราะปรากฏว่าระบบพิทักษ์อัตรา หรือระบบการลงโทษปรับตายตัวทำให้ไม่สามารถเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นได้

ดังนั้นจากการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของโทษปรับในการพิจารณาพิพากษาคดี ของ Vera Institute of Justice ได้ผลการวิจัยที่เป็นข้อสรุปสำคัญว่า "ปรากฏการณ์ที่การลงโทษปรับของอเมริกันขาดประสิทธิภาพนั้น เนื่องจากการใช้ระบบโทษปรับตายตัว (Fix Sum) นั้นเอง ด้วยเหตุนี้จึงเกิดแนวคิดที่จะแก้ไขปรับปรุงการใช้โทษปรับของศาลอเมริกันขึ้น โดยเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนารูปแบบหรือกลไกที่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการจ่ายค่าปรับของผู้กระทำผิด เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่มยุโรปที่ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง

โทษปรับรายวัน (Day Fine)

โทษปรับรายวัน คือ โทษที่กำหนดอัตราโทษปรับโดยคำนึงถึงความหนักเบาแห่งความผิดประกอบกัน ไปพร้อมกัน โดยคิดคำนวณรายได้ของจำเลยหรือผู้ต้องหาแต่ละคนเฉลี่ยเป็นรายวันและปรับเป็นจำนวนวัน¹⁰

แนวคิดเกี่ยวกับโทษปรับรายวัน เกิดขึ้นครั้งแรก ที่ประเทศเดนมาร์ค โดยศาสตราจารย์ คาร์ล ทอร์ป (Carl Torp) นักทฤษฎีวิทยาได้เสนอ ความคิดในหนังสือชื่อ Transactions of the - Danish Society of Criminologists ตีพิมพ์เมื่อปลายศตวรรษที่ 19

ศาสตราจารย์ทอร์ป กล่าวว่า "ในบรรดาทฤษฎีทั้งหลายของการลงโทษ การลงโทษปรับเข้ากันได้ดีที่สุดกับทฤษฎีการลงโทษ เพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) เพราะจะทำให้ผู้กระทำผิดยับยั้งชั่งใจ ไม่กล้าทำผิดอีก โดยเฉพาะในสภาพเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดสถานการณ์ทางสังคม เช่น ปัจจุบันทั้งในสังคมเกษตรกรรม และสังคมอุตสาหกรรมที่ทุกคนต้องทำมาหากิน ดังนั้น การลงโทษปรับที่สอดคล้องเหมาะสมกับจุดอ่อนของผู้กระทำผิด ย่อมก่อให้เกิดผลในการป้องปรามได้อย่างดีที่สุด และถ้าจะหยิบยกปัจจัยความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด 2 คน มาเป็นตัวแปรแล้ว การลงโทษปรับรายวัน ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป ได้ก่อให้เกิดความเป็นธรรมในการลงโทษประเภทเดียวกันมากกว่าระบบโทษปรับแบบตายตัวที่ใช้กันอยู่"

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ทอร์ป เชื่อว่า การนำทฤษฎีการลงโทษแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation) ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี น่าจะใช้ไม่ได้ผลกับการลงโทษปรับเพราะผู้กระทำ

¹⁰วีระพล ปานะบุตร , "โทษปรับในสวีเดน",วารสารอัยการ ปีที่ 2, ฉบับที่ 14, 2522, หน้า 28.

ผิดที่ต้องรับโทษปรับ เมื่อปรับแล้วก็แล้วกันไป ไม่มีโอกาสถูกเก็บตัวไว้กับรัฐ จึงไม่อาจใช้วิธีการอบรมบ่มนิสัย หรือพัฒนาบุคคลิกภาพ อารมณ์และจิตใจได้

ต่อมาเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 ที่ประเทศสวีเดน ศาสตราจารย์ โจฮัน ไทเรน (Johan Thyren) ได้เขียนบทความเผยแพร่สนับสนุนแนวคิดในเรื่องดังกล่าว ในหนังสือชื่อ The Principles for Reform of the Penal Code เป็นเหตุให้เกิดการตื่นตัวในวงการกฎหมายอาญา และทัณฑ์วิทยา ในกลุ่มสแกนดิเนเวีย¹¹ ศาสตราจารย์ ทอร์ป และไทเรน ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งระบบโทษปรับรายวัน¹² แนวความคิดของศาสตราจารย์ทั้งสองเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาเมื่อประเทศฟินแลนด์ได้นำมาปรับใช้ในระบบกฎหมายอาญาของตน ในปี ค.ศ. 1921 ซึ่งต่อมาระบบดังกล่าว แพร่หลายไปสู่ประเทศสวีเดน ในปี ค.ศ. 1931 ประเทศคิวบา ในปี ค.ศ. 1936 ประเทศเดนมาร์ก ในปี ค.ศ. 1939 ประเทศคอซตาริกา ในปี ค.ศ. 1971 ประเทศ โบลิเวีย ในปี ค.ศ. 1973 ประเทศออสเตรเลีย และ ประเทศเยอรมันตะวันตก ในปี ค.ศ. 1975 จากนั้นแพร่หลายเข้าสู่ประเทศฝรั่งเศส โปรตุเกส และกรีก ทั้งยังมีความพยายามที่จะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ใน สเปน และสวิตเซอร์แลนด์ อีกด้วย ต่อมาในปี ค.ศ. 1988 มีการนำแนว ความคิดดังกล่าวมาทดลองใช้ครั้งแรกที่กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผู้พิพากษา โรส แม็คไบรอัน (Rose McBrien) เป็นคนแรกที่พิพากษาลงโทษปรับรายวัน แก่จำเลย เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 1988 ภายหลังจากที่การวิจัยของ Vera Institute of Justice ได้ทำการวิจัย เรื่อง The Staten Island Day Fine Experiment ที่ใช้เวลาเกือบ 10 ปี เสร็จสิ้นลง¹³

¹¹วีระพล ปานะบุตร , "โทษปรับในสวีเดน" หน้า 27-33.

¹²พิรุฬห์ โดสกุลวรรณ "การลงโทษปรับทางอาญา" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์,บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532, หน้า 70.

¹³Judith Greene, The Staten Island Day Fine Experiment, Vera Institute of Justice, New York, 1990, p.1.

ส่วนในสหราชอาณาจักรใช้การปรับที่มีระบบแตกต่างออกไปจากระบบโทษปรับรายวัน โดยเรียกว่า ระบบโทษปรับเป็นหน่วย (Unit-Fine System) ซึ่งคล้ายคลึงกับระบบการปรับรายวันแต่การบังคับใช้เปรียบเทียบกับรายรับของผู้กระทำผิดเป็นรายสัปดาห์มากกว่ารายวัน ทอนอัตราค่าปรับเป็นหน่วย ๆ (Unit) และเรียกให้ผ่อนชำระค่าปรับได้ตามกำลังความสามารถ¹⁴

ความสำคัญของการใช้โทษปรับรายวัน

ระบบโทษปรับรายวันช่วยกอบกู้สถานการณ์อันเลวร้ายของการลงโทษปรับไว้จากข้อจำกัดที่เคยถูกจำกัดไว้ โดยการจักระบบพิทักษ์อัตรา ความผิด และโทษให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระค่าปรับของผู้กระทำผิด และโดยการพัฒนาความเป็นระบบ ระเบียบ และเทคนิคที่ง่ายต่อการบริการและการใช้งานเข้าด้วยกัน ทำให้ระบบการลงโทษปรับรายวันทำให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการปรับมากกว่า ใช้ได้หลากหลายกว่าต่อความผิดฐานต่าง ๆ กันและผู้กระทำผิดประเภทต่าง ๆ กัน

ผลจากความพยายามในการศึกษาค้นคว้า อาจทำให้โทษปรับมีบทบาทมากขึ้นและสำคัญขึ้นกว่าการลงโทษทางอาญาประเภทอื่น ๆ เนื่องจากโทษปรับทำหายกิจนิสัย หรือสันดานของมนุษย์ ขณะที่ลักษณะรุนแรง ป่าเถื่อนน้อยกว่าวิธีการจำคุกอิสระภาพหรือโทษจำคุก โดยโทษปรับทางอาญาจะไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือตราบาปใด ๆ ที่เป็นผลกระทบต่อผู้กระทำ ความผิดเช่นเดียวกันกับที่โทษจำคุกได้ทั้งร่องรอยไว้ ยิ่งกว่านั้นภาพพจน์ของโทษปรับมีความชัดเจนไม่วกวน โดยบังคับตรง ๆ เอาที่กำลังความสามารถของลูกหนี้หรือจำเลยได้อย่างเหมาะสม เมื่อถูกลงโทษปรับ ผู้กระทำผิดจะทราบค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นเขา เป็นหนี้หรือต้อง

¹⁴Central Office of Information, An Office Handbook (HmsO), Britain 1991, p. 130-131.

จ่ายคืนให้แก่สังคมเท่าไร และซึ่งเมื่อโทษปรับสามารถใช้ได้อย่างยืดหยุ่นเหมาะสมกับความผิด และ ผู้กระทำผิดแล้วยังไม่ทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้กระทำผิดกับครอบครัวและสังคมอีกด้วย ในแนวคิดนี้โทษปรับจึงมีผลเป็นการแก้แค้นทดแทนที่สำคัญยิ่ง และไม่จำเป็นต้องใช้หน่วยงานอื่น ๆ มาช่วย โอบอุ้มดูแลมากมายหลายแห่ง เช่นเดียวกับโทษจำคุกอิสระภาพอีกด้วย

จากงานวิจัยทั้งของสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศยุโรป ได้สนับสนุนให้เห็นว่า การใช้โทษปรับรายวัน จะมีผลส่งเสริมพฤติการณ์ลงโทษเพื่อการยับยั้งชั่งน้ำหนัก (Deterrence) ได้ จากการวิจัยของสถาบัน Max Planck เมือง Freiburg เพื่อติดตามผลกระทบของการใช้โทษปรับรายวัน ในประเทศเยอรมันตะวันตก Hans - Jorg Albrecht นักวิจัยได้เปรียบเทียบอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษปรับรายวัน กับกลุ่มที่ถูกพิพากษาจำคุกระยะสั้น พบว่า กลุ่มผู้กระทำผิดครั้งแรกในระยะ 5 ปี ผู้ที่ได้รับโทษปรับรายวันเมื่ออัตราการกระทำผิดซ้ำน้อยกว่าผู้ที่ต้องโทษจำคุก* และแม้ว่าข้อมูลจะไม่เพียงพอสำหรับการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดต่าง ๆ กัน แต่เมื่อควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ฐานความผิดและจำนวนครั้งที่กระทำความผิด ความผิดครั้งก่อน อายุ และสถานภาพทางสังคมของผู้กระทำผิด แล้วพบว่าโทษปรับมีข้อได้เปรียบกว่าการคุมความประพฤติ และการจำคุก ในเรื่องการกระทำผิดซ้ำในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ได้แก่ ลักทรัพย์ และฉ้อโกง ผลการวิจัยดังกล่าวให้ข้อสรุปที่น่าสนใจยิ่งสำหรับการนำระบบโทษปรับรายวัน ไปใช้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นต่อไป

นอกจากนี้ งานวิจัยในสหรัฐอเมริกา โดย Daniel Glaser and Margaret Gordon ได้ทำการวิเคราะห์ตัวแปร เกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำจากคำพิพากษา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุมความประพฤติ การจำคุก และการลงโทษริบทรัพย์สิน (โทษปรับ การชดใช้ค่าเสียหาย) ของ ศาลเมืองลอสแอนเจลิสพบผลการวิจัยสนับสนุนทำนองเดียวกันกับงานวิจัย

*คือผู้ที่ถูกลงโทษปรับ จะกระทำผิดซ้ำร้อยละ 16 ขณะที่ผู้ถูกลงโทษจำคุก จะกระทำผิดซ้ำร้อยละ 56

ของยุโรป เมื่อทำการเปรียบเทียบในกลุ่มผู้กระทำผิดที่เคยมีประวัติการกระทำผิดมาก่อน ว่ากลุ่มที่ถูกลงโทษปรับ หรือ มีโทษปรับพ่วงด้วยนั้น มีอัตราการกระทำผิดซ้ำต่ำกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการคุมความประพฤติ หรือ จำคุกเพียงอย่างเดียว

อนึ่ง การใช้โทษปรับรายวันต่อคดีอาญา ได้เกิดประสิทธิภาพ และให้ผลดีอย่างเกินความคาดหมายในประเทศเยอรมันตะวันตก ในปี ค.ศ. 1969 ประเทศเยอรมันตะวันตก มีการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาครั้งใหญ่ทำให้ผู้กระทำความผิดถูกพิพากษาลงโทษจำคุกยกขึ้นเป็น 3 เท่าของกฎหมายเดิม กล่าวคือกฎหมายกำหนดให้การจำคุกระยะสั้น (ต่ำกว่า 6 เดือนลงมา) จะใช้ได้แต่กรณียกเว้นจริง ๆ เท่านั้น และยกฐานะโทษปรับให้เป็นโทษที่ใช้อย่างแพร่หลายทั่วไปแทนโทษจำคุกระยะสั้นปกติ ภายในเวลา 2 ปี ศาลเยอรมันได้ลดการลงโทษจำคุกที่ต่ำกว่า 6 เดือน จาก 113,273 คดีเหลือเพียง 23,664 คดีต่อปี และใช้โทษปรับเพิ่มขึ้นจาก 63 % เป็น 84 % ของคำพิพากษาทั้งหมด ระหว่างปี 1968-1971 สัดส่วนของคำพิพากษาให้จำคุกอิสรภาพของศาลเยอรมันลดลงจาก 23 % เหลือเพียง 7 % ขณะที่อัตราผู้ต้องโทษจำคุกลดลงจากนักโทษ 100 คนต่อประชากร 100,000 คน เหลือเพียง 66 คน ต่อประชากร 100,000 คนเท่านั้น

การหันเหผู้กระทำความผิดออกจากระบบเรือนจำ หรือการผ่อนปรนการลงโทษให้เบาลงดังกล่าวในสวีเดนนั้น พบว่าในปี 1969 ได้มีการปฏิรูปกฎหมายจากการลงโทษปรับเป็นจำนวนตายตัว มาสู่ระบบโทษปรับรายวัน ในมติของชาวเยอรมันจะใช่วิธีการที่นุ่มนวล และเที่ยงตรงกว่าระบบของชาวสวีเดนโดยพิสูจน์จากการละเมิดสัญญา หรือ เบี่ยงค่าปรับในอัตราที่ต่ำกว่า และมีการใช้โทษปรับมากกว่า 80 % ของคำพิพากษาทั้งหมดในแต่ละปี ขณะที่มีการใช้โทษจำคุกระยะสั้นลดลงจนแทบจะล่มสลายไป ในปี 1984 ศาลเยอรมันได้พิพากษาจำคุกจำเลยที่ต้องโทษจำคุกต่ำกว่า 6 เดือน เพียง 10,155 รายเท่านั้น

ในขณะที่เกณฑ์การลงโทษตามนโยบายดังกล่าว เบี่ยงเบนผู้กระทำความผิดออกจากระบบเรือนจำอย่างแพร่หลายนั้น ศาลเยอรมันได้ใช้ระบบการปรับรายวันมากขึ้นและแสดงให้เห็นที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่า ระบบดังกล่าว ใช้ได้อย่างเสมอภาค และเต็มไปด้วยประสิทธิภาพ

ซึ่งเป็นตัวอย่างอันดีสำหรับชาวอเมริกัน และศาลอเมริกันที่จะหันมาใช้ระบบดังกล่าวบ้าง ในขณะที่ศาลขณะนั้น ไม่นิยมใช้โทษปรับสำหรับคดีอาญาเท่าไรนัก

หลักสำคัญของการใช้โทษปรับรายวัน

แต่เดิมนั้น เมื่อศาลจะลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดรายใด ศาลจะต้องคำนึงถึงสัดส่วนหรือความสัมพันธ์บางประการประกอบการพิจารณา ดังนี้

ประการแรก การกำหนดสัดส่วนหรือกำหนดโทษปรับให้ได้สัดส่วนกับภัยอันตรายและความผิด (Proportionment According to Harm and Guilt) เกณฑ์ในการกำหนดโดยทั่วไปและหลักในเรื่องการกำหนดโทษปรับให้ได้สัดส่วนกันนั้น อาจจะใช้หลักเดียวกับการกำหนดโทษจำคุก ให้ได้สัดส่วนกับความรุนแรงของการกระทำความผิดก็ได้ อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาจนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดโทษปรับได้อย่างจริงจังมากยิ่งขึ้นกว่าในกรณีการกำหนดโทษจำคุกเสียอีก

ประการที่สอง การกำหนดสัดส่วนตามสถานะทางเศรษฐกิจ และการเงิน (Proportionment According to Economy or Financial Circumstances)

ฟิลแลนเจียร์ (Filangieri) และ เบนธัม (Bentham) ได้เคยเสนอความคิดว่าการปรับต้องได้สัดส่วนกับฐานะการเงินของผู้กระทำความผิด นักอาชญาวิทยาทั้งสองท่านมีความเห็นว่า บุคคลสองคนที่ทำความผิดร้ายแรงเท่ากันแม้ว่าผู้กระทำความผิดทั้งสองจะถูกปรับในจำนวนที่ไม่เท่ากัน แต่เมื่อเทียบในสัดส่วนของทุนทรัพย์ที่มีอยู่แล้วเท่ากัน เช่น กระทำความผิดทางอาญาซึ่งอาจถูกกำหนดโทษปรับ 1 ใน 3 , 1 ใน 4 หรือ 1 ใน 10 ของจำนวนทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดมีอยู่เป็นต้น อย่างไรก็ตามวิธีการดังกล่าวก็ยังไม่ทำให้เกิดความเสมอภาคในการลงโทษด้วยเหตุว่า 1 ใน 10 ของผู้กระทำความผิดที่มีเงินหนึ่งล้านบาทย่อมมีค่าต่างกับ 1 ใน 10 ของผู้กระทำความผิดที่มีเงินหนึ่งพันบาท ซึ่งความเห็นดังกล่าวมิชอบโต้แย้งว่าการลงโทษเช่นนี้มิใช่เป็นการลงโทษปรับ แต่เป็นการยึดทรัพย์ของผู้กระทำความผิด และการลงโทษวิธีนี้ไม่น่าจะใช้ได้กับผู้กระทำความผิด

ที่มีฐานะยากจน

ผลจากความคิดเห็นโต้แย้งต่าง ๆ ทำให้นักอาชญาวิทยาทั้งหลายคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการลงโทษ โดยยึดหลักสัดส่วนเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำผิดเป็นแนวทาง ซึ่งมีนักอาชญาวิทยาบางท่านเสนอแนะให้คำนวณโทษปรับจากค่าแรงงานในแต่ละวันของผู้ต้องหาขึ้น

ต่อมา ออโตลาน (Ortolan) นักอาชญาวิทยาท่านหนึ่งได้เสนอข้อโต้แย้งว่า วิธีการนำมาใช้ไม่ได้กับผู้กระทำผิดที่ไม่ทำงาน (แต่มีทรัพย์สิน) และได้เสนอให้กำหนดโทษปรับตามอัตราส่วนของรายได้ผู้กระทำผิด โดย ออโตลาน กล่าวว่า "การคำนวณโดยเอารายได้ประจำวันมาเป็นฐานในการเสียค่าปรับเป็นการคำนวณที่ยุติธรรมที่สุดสำหรับทุกคน"

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอนี้มีปัญหาว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถคำนวณรายได้ของผู้กระทำผิดแต่ละคนได้ ซึ่ง ออโตลาน เสนอว่า ถ้ากฎหมายอาญาให้อำนาจศาลตรวจสอบรายได้ของผู้กระทำผิดแต่ละคน และประเมินพยานหลักฐานในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของผู้ต้องหาในสังคมนั้น

การตรวจสอบคำนวณรายได้ของผู้กระทำผิดจะไม่ยุ่งยากสำหรับประเทศที่มีระบบการเก็บภาษีรายได้ดี เพราะ ผู้พิพากษาสามารถยึดหลักฐานการเก็บของสรรพากรมาใช้เป็นเกณฑ์ได้ด้วยเหตุนี้ ฟอน ไลซ์ Von Liszt จึงเสนอต่อ Congres du Christiania ใน ค.ศ.1891 ให้กำหนดอัตราส่วนของโทษปรับโดยยึดเกณฑ์รายได้ของผู้กระทำผิดตามที่ปรากฏในหลักฐานการเก็บภาษีประจำปี หรือโดยยึดถือเอาเงินเดือนของผู้กระทำผิดเป็นเกณฑ์ และสำหรับความผิดแต่ละฐานต่างๆ ให้ผู้พิพากษากำหนดโทษปรับเป็นสัดส่วนของรายได้ลงในกฎหมาย ข้อเสนอแนะนี้ถูกโจมตีโดยผู้ประชุมทั้งหลาย และการประชุมต้องยกเลิกไปโดยฝ่ายผู้คัดค้านเห็นว่าวิธีนี้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ และไม่ชัดเจน อีกประเด็นหนึ่งคือ กฎหมายอาญาไม่จำเป็นต้องรับรู้หรือมีส่วนในความยุ่งยากของการเก็บภาษี

ข้อเสนอที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ที่ใกล้เคียงกัน คือ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1981 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของฝรั่งเศสบางท่าน* ได้เสนอให้ผู้พิพากษาลงโทษปรับในระดับเท่าเทียมกันตามความผิดของผู้กระทำผิด โดยไม่ต้องคำนึงถึงภาวะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด และหลังจากนั้นให้ตรวจสอบไปยังกรมสรรพากร หากพบว่าผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ให้ผู้กระทำผิดนั้นถูกปรับเพิ่มในจำนวนเงิน 1 ต่อ 30 ของรายได้ที่ต้องนำมาคำนวณภาษี หรือ 1 ใน 10 ของบุคคลผู้มีรายได้ประจำปีระหว่าง 3,000 ถึง 8,000 ฟรังก์ หรือ 2 ใน 10 ของผู้มีรายได้ตั้งแต่ 8,000-12,000 ฟรังก์ และขึ้นไปเรื่อย ๆ ตามลำดับ แต่ข้อเสนอแนบนี้ไม่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการร่างกฎหมายแพ่งและอาญา (ในวันที่ 19 มิถุนายน 1919) โดยให้เหตุผลว่าผู้พิพากษาต้องรับรู้ล่วงหน้าถึงโทษที่จะกำหนดให้แก่บุคคลอื่น และจะต้องเป็นผู้ตัดสินที่เด็ดขาด

โดยแท้จริงแล้ววิธีนี้อาจใช้ได้กับกลุ่มผู้กระทำผิดที่มีจำนวนน้อยมาก ด้วยเหตุว่าบุคคลที่ต้องเสียภาษีนั้นจะเป็นคนกลุ่มที่มีรายได้ถึงระดับหนึ่งเท่านั้น และคนที่จะต้องเสียภาษีนี้น้อยอยู่แล้ว เมื่อตัดสินผู้ที่พยายามหลีกเลี่ยงภาษีออกไปยิ่งทำให้คนเสียภาษีนี้น้อยลงไปอีก

นอกจากข้อบกพร่องในทฤษฎีนี้ ยังมีกรณีอื่นอีก เช่น ในประเทศฝรั่งเศสหัวหน้าครอบครัวเท่านั้นที่ต้องเสียภาษี ภาษีที่เขาแบกภาระนั้นรวมทั้งภาษีเงินได้ของภรรยาด้วย (แม้จะสมรสโดยทำสัญญาก่อนสมรสว่าไม่นำสินเดิมมารวมกับสินสมรส) นอกจากนี้ยังต้องเสียภาษีให้ทุกคนที่อยู่ในครอบครัวด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นไปได้ที่จะยึดตัวบุคคลผู้ต้องเสียภาษีมามากกว่าจำนวนผู้กระทำผิดที่ควรรับโทษ นักอาชญาวิทยา ชื่อ Stooss มีข้อโต้แย้งที่นำมาหักล้าง หลักการให้ผู้กระทำผิดต้องเสียค่าปรับตามสัดส่วนของภาษีเงินได้ โดยให้ความเห็นว่าวิธีนี้จะทำให้ผู้กระทำผิดเข้าใจผิดพลาด ในส่วนที่เกี่ยวกับโทษปรับทางอาญาว่าเป็นการหารรายได้ หารัฐมากกว่ามุ่งลงโทษผู้กระทำผิด

*Viviani, Painleve, Violette

Thyren ได้ชี้ให้เห็นถึงช่องว่างของวิธีการดังกล่าว และเห็นว่ายังมีข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดจากรายได้ที่มาจากทรัพย์สินที่มีอยู่แล้ว รายได้จากการทำงาน รายได้ที่ถาวรและรายได้เป็นครั้งคราว สถานภาพของคนที่อยู่ในเมืองใหญ่กับคนที่อยู่ในชนบท ฯลฯ ด้วยเหตุนี้จึงควรกำหนดสัดส่วนค่าปรับ โดยไม่คำนึงถึงทรัพย์สิน หรือรายได้ของผู้กระทำผิด แต่ให้คำนึงถึงความสามารถในการจ่ายค่าปรับ โดยยึดหลักฐานทางเศรษฐกิจที่แท้จริงที่สามารถตรวจสอบได้

วิธีการที่ยุติธรรมที่สุดนั้น ไม่เพียงแต่พิจารณาถึงรายได้ของผู้กระทำผิด แต่ให้พิจารณาองค์ประกอบทั้งหมดที่มีบทบาทในทางเศรษฐกิจต่อผู้กระทำผิดนั้นด้วย ได้มีนักอาชญาวิทยาหลายท่านเสนอร่างกฎหมายฉบับใหม่ขึ้น โดยบรรจุวิธีการนี้ลงในร่างกฎหมายใหม่นี้ด้วย แต่ก็มีไม่น้อยที่เห็นว่าค่าปรับควรทวิขึ้นตามฐานะของผู้ต้องหา นักอาชญาวิทยา ชื่อ Seidler ได้เสนอความคิดเห็นว่าศาลต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ด้วย ในการคำนวณโทษปรับ ได้แก่

ก. คำนึงถึงหลัก progressivity ค่าปรับต้องแปรเปลี่ยนไปตามฐานะของผู้กระทำผิด

ข. คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ของผู้กระทำผิด เช่น จำนวนบุตรที่ผู้กระทำผิดต้องอุปการะ สุขภาพของผู้กระทำผิดและของสมาชิกในครอบครัว ภาระในการเลี้ยงดูบุคคลอื่น (เช่น พ่อ แม่ หรือ ญาติ ฯ) เป็นต้น

ค. คำนึงถึงที่มาของรายได้ หากรายได้มาจากทรัพย์สินที่มีอยู่ (เช่น ดอกเบี้ยจากเงินฝากธนาคาร หรือ ค่าเช่าที่นำทรัพย์สินออกให้เช่า เป็นต้น) การลงโทษควรสูงกว่าผู้มียาได้จากการทำงาน เพราะคนเหล่านี้ถือได้ว่าอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่า

ข้อเสนอแนะนี้มีเหตุที่น่ารับฟังที่ผู้พิพากษาจะต้องนำไปพิจารณาในการคำนวณเงินค่าปรับ Seidler ได้เสนอให้กำหนดรายละเอียดของวิธีการนี้ลงในประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ผู้พิพากษาจะนำมาใช้ได้ แต่เมื่อมาพิจารณากันให้ถ่องแท้แล้วจะเกิดคำถามขึ้นมาว่าจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องกำหนดลงไว้มีผู้ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเหตุผลที่ว่าวิธีการนี้ยังไม่เหมาะสมกับภาวะในปัจจุบัน เพราะเราไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่า อนาคตของเศรษฐกิจของผู้กระทำผิดเป็นอย่างไร Stooss ได้เสนอวิธีตัดสินปัญหา โดยบอกว่า ควรใช้วิธีที่เห็นว่าง่ายที่สุด ต้นร่าง

ประมวลกฎหมายอาญาสวีต ค.ศ. 1893 บัญญัติว่า โทษปรับจะต้องเป็นไปตามอัตราส่วนของทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องหา วิธีการเป็นผลงานซึ่งให้แนวทางแก่ผู้พิพากษา เพื่อนำมาใช้วิธีการในประมวลกฎหมายอาญาสวีต สอดคล้องกับมติของที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมายของเยอรมันครั้งที่ 22 ซึ่งมีมติว่า ตัวบทกฎหมายจะต้องเขียนให้ชัดเจนที่ผู้พิพากษาจะนำมาปรับใช้ได้ แต่วิธีการนี้ต้องไม่ผูกมัดให้ผู้พิพากษาต้องปฏิบัติตาม

นักอาชญาวิทยาอีกท่านหนึ่ง ชื่อ Magnol ยอมรับในประเด็นที่ว่า ไม่มีใครสามารถคำนวณโทษปรับที่ถูกต้องที่สุดจากหลักฐานการเงินของผู้กระทำผิด ด้วยเหตุผลนี้ Magnol จึงไม่ต้องการผูกมัดผู้พิพากษาให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ผู้พิพากษาควรคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละกรณีและตัดสินโดยเที่ยงธรรม (ex aequo et bono) เพื่อกำหนดอัตราค่าปรับ นักอาชญาวิทยาอีกท่านหนึ่ง คือ Neymark ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในตำรากฎหมายเล่มหนึ่งว่า ต้องให้อำนาจผู้พิพากษาในการใช้ดุลยพินิจวิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด ด้วยเหตุผลนี้เองจึงจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในหมวดทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญาว่า "ผู้พิพากษาต้องเป็นผู้กำหนดจำนวนค่าปรับหลังจากได้พิจารณาสภาพทางเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อฐานะทางการเงินของผู้กระทำผิด นอกจากนี้ผู้พิพากษายังต้องให้เหตุผลด้วยว่าเหตุใดจึงกำหนดค่าปรับในอัตราเท่านั้น"

ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นที่สนใจของนักอาชญาวิทยาทั่วไป เพราะถือเป็นทางสายกลางที่รวมข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันเข้าด้วยกัน ในจำนวนนี้ข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์ Craven ในบทความทั่วไปเกี่ยวกับ "วิธีการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด" ซึ่งเสนอต่อเลขาธิการสหประชาชาติเป็นข้อเสนอแนะที่น่ารับฟังที่สุด เพราะเป็นวิธีการที่ง่าย และยืดหยุ่นในขณะเดียวกันวิธีการดังกล่าวน่าจะตรงกับวัตถุประสงค์ของนักอาชญาวิทยาทั้งหลายและเจตนารมณ์ของกฎหมายปัจจุบัน นอกจากนี้ Carven ยังเสนอวิธีการที่เรียกว่า "ความเสมอภาคโดยคำนึงถึงโทษปรับกับการกระทำผิด" วิธีการนี้กำหนดวิธีให้ผู้พิพากษากำหนดค่าปรับโดยคำนึงถึงความสามารถในการจ่ายค่าปรับ โทษปรับจะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป โดยคำนึงถึงสถานภาพของบุคคล อาชีพ และครอบครัวของผู้กระทำผิด ทรัพย์สิน รายได้ และภาระของผู้กระทำผิด

ระบบที่ 1 ผู้พิพากษาเป็นผู้กำหนดโทษปรับ โดยคำนึงถึงความหนักเบาของโทษ และความสามารถในการจ่ายค่าปรับของผู้กระทำผิด

ตัวอย่างของระบบนี้อาจเทียบเคียงได้กับระบบที่ใช้ในประมวลกฎหมายอาญาสวีเดน ค.ศ. 1937 ซึ่งกำหนดให้ผู้พิพากษาคำนึงความเป็นไปได้ทางกายภาพของผู้ต้องหาโดยไม่ต้องนำการคำนวณแบบตัวเลขมายุ่งเกี่ยว มาตรา 48 (2) ของกฎหมายสวีเดน ได้กำหนดว่าองค์ประกอบใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของผู้กระทำผิดในการเสียค่าปรับ โดยบัญญัติว่า "ผู้พิพากษาเป็นผู้กำหนดจำนวนเงินค่าปรับ โดยคำนึงถึงสถานภาพ (status) ของผู้กระทำผิด ประกอบกับอัตราโทษของค่าปรับซึ่งเทียบเคียงจากความผิดของผู้กระทำผิด

องค์ประกอบที่ต้องนำมาพิจารณาถึงความสามารถของผู้กระทำผิดในการเสียค่าปรับ ได้แก่ รายได้ ทุนทรัพย์ สถานภาพของบุคคล ภาระต่อครอบครัว อายุ และสุขภาพ

ระบบที่ 1 นี้ ทำให้เห็นได้ว่ากฎหมายอาญาได้มีการพัฒนาขึ้น และเป็นระบบที่ง่ายกว่าเมื่อเทียบกับระบบที่ใช้จำนวนวันคำนวณค่าปรับ ตัวอย่างของกฎหมายอาญาของประเทศต่าง ๆ ที่นำระบบนี้ไปใช้ ได้แก่

1. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1902 ของประเทศนอร์เวย์
2. กฎหมายฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 1921 ของประเทศเยอรมัน
3. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1922 ของประเทศรัสเซีย
4. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1928 ของประเทศสเปน
5. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1930 ของประเทศอิตาลี
6. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1930 ของประเทศเดนมาร์ก
7. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1932 ของประเทศโปแลนด์
8. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1950 ของประเทศเชโกสโลวาเกีย
9. ประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1951 ของประเทศยูโกสลาเวีย
10. ประมวลกฎหมายฉบับ ค.ศ. 1905, 1913, 1927 ของประเทศเยอรมัน

11. ประมวลกฎหมายฉบับ ค.ศ. 1921 และ 1927 ของประเทศอิตาลี

12. ประมวลกฎหมายฉบับ ค.ศ. 1893, 1894, 1896, 1903, 1908

และ 1918 ของประเทศสวิสเซอร์แลนด์

ระบบที่ 2 ระบบนี้แตกต่างจากระบบที่ 1 ในลักษณะการกำหนดโทษปรับระบบนี้มีอัตราหลักการ 2 ข้อ คือ

1. การคำนวณความหนักเบาของ โทษของผู้กระทำผิด

2. ทำให้เกิดดุลยภาพระหว่างผลของค่าปรับที่ต้องเสียกับโทษของผู้กระทำผิด

โดยพิจารณาถึงสภาพทางการเงินเป็นเกณฑ์

เมื่อระบบการลงโทษปรับได้รับการพัฒนามาสู่ระบบโทษปรับรายวันนั้น ปรากฏว่าหลักสำคัญของระบบการลงโทษปรับรายวัน อยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้กระทำผิดแต่ละคนมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่ากัน

โดยเหตุที่กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียเป็นสังคมเกษตรอุตสาหกรรมประชาชนมีรายได้จากการทำงาน ถ้าไม่ทำในกิจการของตนเอง คือเป็นผู้ประกอบการเสียเอง ถ้าเป็นลูกจ้างผู้อื่น จึงมีรายได้ที่แน่นอน กำหนด หรือตรวจสอบได้ว่ามีรายได้ต่อเดือนเท่าใด และทอนมาเป็นรายได้ต่อวันได้ ผู้กระทำผิดแต่ละคนย่อมมีรายได้ต่อวันแตกต่างกัน การปรับต้องพุ่งเล็งไปที่ปริมาณวันซึ่งจะนำมาเป็นเกณฑ์ในการปรับไม่ใช่จำนวนเงินซึ่งเป็นค่าปรับ ถ้าหากพุ่งเล็งไปที่ปริมาณวัน เช่น ปรับ 10 วัน หรือ ปรับ 100 วัน แล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการลงโทษที่เศรษฐกิจของผู้นั้น 10 วัน หรือ 100 วัน บุคคลนั้นจะต้องตระหนักว่า เมื่อตนถูกปรับเท่ากับว่าตนได้ทำงานมาแล้ว หรือจะต้องทำงานต่อไปในอนาคตเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นวัน โดยไม่มีรายได้ เพราะต้องยกรายได้ให้แก่รัฐเป็นค่าปรับ

หลักการนี้อาจนำมาจากแนวคิดตามกฎหมาย Code Rural, 1971 และ Code des delits et des peines, 1795 ของประเทศฝรั่งเศสที่กำหนดให้บุคคลต้องทำงาน

เป็นจำนวนเท่านี้เท่านั้น แล้วกรายได้ให้กับรัฐ ก็อาจเป็นได้

จากสมมติฐานนี้เอง ทำให้เกิดหลักเกณฑ์สำคัญ 3 ประการของระบบการลงโทษปรับรายวัน ดังนี้

ประการแรก รายได้ต่อวัน (Day Income) ของผู้ที่จะถูกปรับศาลโดยความช่วยเหลือของพนักงานอัยการจะพิจารณารายได้ต่อวันของจำเลยว่า จำเลยในคดีนั้น ๆ มีรายได้วันละเท่าใด เช่น จำเลยอาจมีรายได้วันละ 500 โครเนอร์*

ประการที่สอง ปริมาณวัน (Amount of Days) ที่ศาลเห็นสมควรจะปรับและเป็นตัวตั้งเพื่อนำไปคูณกับรายได้ต่อวันของจำเลย

ประการที่สาม จำนวนค่าปรับ (Amount of Fine) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการนำปริมาณวันไปคูณกับจำนวนรายได้ต่อวันของจำเลย อันจะเป็นค่าปรับในแต่ละคดี เพื่อเป็นการควบคุมมิให้ศาลกำหนดปริมาณวันมากเกินไป กฎหมายอาจกำหนดปริมาณขั้นสูงสำหรับความผิดแต่ละฐานที่จะมีการปรับได้ เช่น ความผิดฐานนี้ให้ปรับได้ไม่เกิน 120 วัน เป็นต้น ในประเทศฟินแลนด์ ให้ปรับได้ไม่เกิน 120 วันปรับ (120 Day fine) ประเทศเดนมาร์ก ให้ปรับได้ไม่เกิน 60 วันปรับ ในประเทศเยอรมันตะวันตก ให้ปรับได้ไม่เกิน 1 ปี แต่อาจเป็น 2 เท่าได้ในกรณีเพิ่มโทษ เข้าใจว่าเพดานขั้นสูงของปริมาณวันแต่ละประเทศกำหนดโดยขึ้นอยู่กับความสูงต่ำของรายได้ประชากรชาติของในประเทศที่คนมีรายได้น้อย ถ้าจะให้ปรับได้เพียงไม่เกิน 60 วัน ก็อาจดูเขาไปสำหรับการลงโทษในความผิดบางประเภท ในทางปฏิบัติพนักงานอัยการก็จะมีส่วนช่วยเป็นอันมาก ในการรักษาปริมาณวันปรับสำหรับความผิดแต่ละฐานไม่ให้แตกต่างกันเกินไปนัก เช่น พนักงานอัยการอาจร้องขอให้สำหรับความผิดฐานเมาสุราอาละวาด

*ชื่อของหน่วยเรียกการเงินในประเทศสวีเดน

ก่อนความวุ่นวายในที่สาธารณะ เพียง 10 วัน และเพื่อให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกันกรมอัยการของสวีเดนได้ออกบัญชีชี้ตัก (Circular of the Chief Public Prosecutor) เพื่อควบคุมดุลยพินิจของพนักงานอัยการให้ใกล้เคียงกัน¹⁵

ปัญหาที่สำคัญที่เกิดในระบบปรับตามวันนี้ คือ มักมีการโต้แย้งเสมอว่า จำเลยมีรายได้ต่อวันเท่าใด แต่ตั้งกล่าวแล้วว่า ในสังคมเกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งประชาชนมีรายได้แน่นอนการคำนวณรายได้ต่อวัน ไม่สู้จะยุ่งยากนัก จำเลยเองก็มีโอกาสพิสูจน์หักล้างได้ว่าตนมีรายได้เท่าใด ยิ่งประเทศที่มีการจัดเก็บของรัฐได้ผลดี สามารถตรวจสอบรายได้และการหักภาษี ณ ที่จ่ายได้ทั้งมีระบบสวัสดิการสังคมที่ดี เพื่อช่วยเหลือผู้มรายได้น้อย ซึ่งก็มีระบบตรวจสอบรายได้ที่แท้จริงอย่างรัดกุม การคำนวณรายได้ต่อวันจึงอาจทำได้ง่ายกว่าประเทศอื่น นักทฤษฎีทฤษฎีบางคนเรียก ระบบปรับตามวันในสแกนดิเนเวีย "ระบบยึดหลักเศรษฐกิจอย่างเคร่งครัด" (Principle of Strict Economy) การพัฒนาระบบปรับตามวันให้ยุติธรรมขึ้น ได้เกิดขึ้นในเวลาต่อมาการหักภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการอุปการะเลี้ยงดูผู้อื่น (Maintenance responsibilities) ออกเสียก่อน เช่น ในประเทศสวีเดน ให้หักภาษีออกเสียก่อน และให้หักค่าลดหย่อนสำหรับภริยาร้อยละห้าสิบ ในประเทศฟินแลนด์ ให้หักค่าลดหย่อนสำหรับร้อยละ 50 และบุตรคนละร้อยละเก้า ในประเทศสวีเดนยอมให้หักหนี้ที่จะต้องชำระบุคคลอื่นออกจำนวนหนึ่งด้วย และบางคนก็เสนอว่า ในการคำนวณรายได้ต่อวันนั้น ควรคำนึงถึงรายได้ที่น่าจะเป็นหรือน่าจะพึงมี (potential income) ด้วย ในประเทศบราซิล เมื่อนำเอาระบบปรับตามวันไปใช้ก็ไม่ได้เคร่งครัดถึงขนาดเอารายได้แต่ละวันมาคิด หากแต่จะคำนวณรายได้เฉลี่ยมากกว่าซึ่งมีผู้เรียกว่าไม่ถึงขนาดยึดหลักเศรษฐกิจเคร่งครัด (Principle of Strict Economy) โดยสรุปแล้ว รายได้ต่อวันของจำเลยในระบบนี้จึงอาจเป็น

¹⁵ วีระพล ปานะบุตร, "โทษปรับในสวีเดน", หน้า 30.

- (ก.) รายได้จริง (Strict income)
- (ข.) รายได้เฉลี่ย (Average income) หรือ
- (ค.) รายได้ประมาณการ (Potential income) ก็ได้ ดังที่มีการใช้แตกต่างกัน
อยู่ในบางประเทศ

การปรับตามวันมีปัญหาในเรื่องของการคำนวณทางเศรษฐกิจเช่นกัน เพราะเมื่อยึดรายได้ (income) เป็นหลัก ซึ่งย่อมแตกต่างจากทุนสะสม หรือสินทรัพย์ (capital) ปัญหาจึงอาจเกิดขึ้นนำไปใช้ในบางประเทศที่การหารายได้อาจทำได้ยาก เช่น ประชาชนมีรายได้ไม่แน่นอน หรือไม่มีรายได้ เช่น เป็นแม่บ้าน นักศึกษา คนว่างงาน หรือผู้ที่ยังชีพอยู่ได้ด้วยเบี้ยบำนาญ มีผู้เคยเสนอให้นำทุนสะสมมาเป็นเกณฑ์คิดเหมือนกัน เพราะถึงอย่างไรก็เป็นการลงโทษเศรษฐกิจของผู้นั้น ในประเทศสวีเดน ยอมให้นำทุนสะสมมาเป็นเกณฑ์คิดแต่มีหลักว่าทุนสะสมที่มีอยู่น้อยกว่า 100,000 คราวน์ ไม่ต้องนำมาพิจารณา ในประเทศออสเตรเลีย ไม่ให้นำเอาสินทรัพย์หรือทุนสะสมที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีพ เช่น บ้าน มาพิจารณา ส่วนสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีรายได้ ในประเทศเดนมาร์ค ศาลเคยปรับโดยคำนึงถึงรายได้ของสามี และตัดสินว่า ร้อยละ 50 ของรายได้ของสามี คือ รายได้ต่อวันของภรรยาในประเทศสวีเดนต้องใช้วิธีตั้งตัวเลขลอย ๆ เอาเป็นเกณฑ์ เช่น ถือว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมีรายได้วันละ 5 คราวน์*

แม้ระบบปรับตามวันจะมีความยืดหยุ่น แต่ก็เป็นการยืดหยุ่นในปริมาณวันที่จะยกมาตั้งเพื่อที่เป็นตัวคูณในการคิดค่าปรับ แต่ในส่วนของ การคิดคำนวณรายได้ต่อวัน จะมีความแน่นอนตายตัวอยู่มาก แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า จะต้องเป็นแบบ Mathematical Processions

* เป็นที่น่าสังเกตว่าแนวความคิดเช่นนี้ ทำให้เปรียบเทียบได้กับการปรับตามศักดิ์นาของไทย ตามกฎหมายสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งแต่ละคนจะมีค่าตัว เรียกว่า ศักดินา เมื่อถึงเวลาจะต้องลงโทษ ก็ให้ปรับตามศักดิ์นาของผู้นั้น โดยเอาจำนวนศักดิ์นา คูณ จำนวนเงินที่จะปรับเพียงแต่ระบบ day-fine ใช้จำนวนวัน คูณ ด้วยเงินรายได้

หรือมีความแม่นยำอย่างกับตัวเลขในทางคณิตศาสตร์ ก็ต้องตรงอย่างนั้นเสมอไป เพราะอาจจะเป็นการคาดการณเอา โดยที่ไม่ถนัดชัดแจ้งนักก็ได้ แม้กระนั้นก็ตาม มีอยู่เหมือนกันที่บางประเทศปฏิเสธไม่ยอมรับ ระบบ day-fine ดังกล่าวโดยอ้างว่าก่อให้เกิดความยุ่งยากในการคิดคำนวณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานะทางการเงินของผู้กระทำความผิด บางครั้งก็รู้สึกว่าเป็นแนวความคิดที่คลาดเคลื่อนไม่น่าจะถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นระบบ day-fine หรือ fixed-sum ก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่จะให้ระบบเหล่านี้ใช้ได้ก็คือ ค่าเฉลี่ย หรือค่าให้การเกี่ยวกับสถานะการเงินของผู้กระทำความผิดเอง ซึ่งจะต้องแถลงเรื่องนี้ต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือศาล เมื่อคดีขึ้นไปสู่การพิจารณา โดยปกติแล้วศาลควรจะปฏิบัติงานโดยอาศัยข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้รับมาจากสืบสวนสถานะการเงินผู้กระทำความผิด ผู้กระทำความผิด หรือจำเลยเองนั้น มีหน้าที่นำสืบให้ศาลได้ทราบว่า สถานะการเงินของตนเป็นอย่างไร ในบางประเทศที่มีการใช้ระบบปรับตามวัน เมื่อเจ้าพนักงานจับผู้กระทำความผิดมาได้ และมีการสอบสวน ก็จะมีแบบฟอร์มอย่างเช่น ในประเทศสวีเดน ก็จะมีแบบฟอร์มที่ใช้ในการสอบสวน และตาราง ประการหนึ่งในแบบฟอร์ม ก็คือ การกำหนดว่าให้ผู้ต้องหากรอกประวัติเกี่ยวกับรายได้ เงินทุน ทรัพย์สิน และปัจจัยอื่น ๆ ในทางเศรษฐกิจ โดยคาดหมายว่า เมื่อมีการลงโทษปรับในอนาคต ก็จะได้นำเอาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ในบางกรณีผู้ต้องหาอาจจะแนบใบ ภ.ง.ด. หรือใบแสดงการเสียภาษีติดไปด้วยก็ได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะสอบความถูกต้องของเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสถานะทางการเงินของผู้ถูกกล่าวหาเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากการสอบสวน การกระทำความผิดก็ได้ การสอบสวน หรือ การสอบสวน (inquiry) อย่างนี้เอง เป็นเกณฑ์อันหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความผิด กับ สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด แต่อย่างไรก็ตามในชั้นพิจารณาของศาล ก็อาจจะมีการสอบถามเพิ่มเติมขึ้นอีกด้วยก็ได้ เมื่อมีการใช้ระบบ day-fine ในประเทศเดนมาร์คในปี ค.ศ. 1939 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ออกหนังสือเวียนกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ว่ามีภาระต้องปฏิบัติว่าไม่เพียงแต่รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายได้ เงินทุน ทรัพย์สิน และภาระความรับผิดชอบทางการเงินผู้กระทำความผิดเท่านั้น แต่จะต้องพิจารณาย้อนหลัง ไปถึงรายได้ที่เกิดขึ้นใน 3 ปี ก่อนด้วย เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

ในทางปฏิบัติศาลเองก็ยึดเอกสารที่ได้จากการสอบถามของเจ้าหน้าที่ตำรวจเหล่านี้

เป็นหลักในการที่จะพิจารณา แต่ในประเทศฟินแลนด์ไม่มีการสอบถามข้อเท็จจริงเหล่านี้ แต่มีกฎหมายกำหนดโทษว่าการสำแดงข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นเท็จเป็นความผิดข้อเท็จจริงเหล่านี้ ก็คือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะทางการเงินถ้ามีการสอบถามขึ้นมาจะถือว่าเป็นความผิดได้อย่างหนึ่งในบางประเทศ เช่น ออสเตรีย และเยอรมันตะวันตก ยังไม่ได้ก้าวไปไกลถึงขนาดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสอบถามอย่างนั้น เพราะว่าการประเมินสถานะการเงิน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการประเมิน หรือ Estimation มากกว่าจะเป็นการไปสอบถามเอามาจากผู้กระทำความผิดเอง โดยตรงดังในกรณีของประเทศสวีเดน

ในกรณีที่มีการประเมิน อย่างเช่นในประเทศเยอรมัน และออสเตรีย อนุญาตให้ผู้กระทำความผิดคัดค้านได้ ถ้าหากว่าการประเมินเหล่านั้นผิดพลาด หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง ซึ่งในกรณีเช่นนี้ อาจจะต้องมีการนำหลักฐานต่างๆ เข้ามาโต้แย้ง หรือคัดค้าน การเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องการเสียภาษี ซึ่งเรื่องนี้ ปกติแล้วก็ถือว่าเป็นความลับแต่ในบางกรณีเมื่อสถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะนำมาใช้ระบบ Day-Fine ความลับอย่างนี้ไม่สมควรจะต้องปิดบังต่อไป อาจจะต้องมีการเปิดเผยในบางกรณีได้ เพื่อจะทำการประเมิน หรือ ตรวจสอบสถานะการเงินของผู้กระทำความผิดเป็นไปได้อย่างถูกต้องแท้จริง

ในประเทศเยอรมันตะวันตกและประเทศออสเตรีย เจ้าหน้าที่ภาษีหรือเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินได้ของบุคคล อันนี้อาจจะทำให้เป็นปัญหาบ้างในบางครั้งเพราะว่าเป็นความลับ เมื่อไม่สามารถจะได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาษีจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศเหล่านั้นมาก็อาจจะทำให้การประเมินเป็นไปไม่ได้โดยไม่ถูกต้องนัก แต่ในบางประเทศ เช่น เดนมาร์ค สวีเดน เนเธอร์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ และ อาร์เจนตินา กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเหล่านี้¹⁶

¹⁶Gerhaardt Grebing, The Fine in Comparative Law : A Survey of 21 Countries , pp. 88-89.

ปัญหาประการสุดท้ายที่นับว่ามีความสำคัญมากก็คือ สมควรจะปรับกี่วัน เพราะเมื่อรู้ว่ารายได้ต่อวันเท่าไรแล้ว ขึ้นต่อไปก็คือจะปรับเป็นจำนวนวันเท่าไร ซึ่งในขั้นนี้ก็ขึ้นอยู่กับเงินของตำรวจ หรือ ศาล หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาและในบางกรณีก็อาจจะเป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายก็ได้ เช่น กฎหมายกำหนดให้ปรับ 12 วัน เมื่อเป็นเช่นนั้นก็จะต้องปรับ 12 วันแน่ แต่ต้องมาหาเอาเองว่าวันหนึ่ง ๆ มีจำนวนเงินที่จะเป็นค่าปรับเท่าไร กล่าวโดยสรุปแล้วในเรื่องของระบบ Day-Fine นั้น เกณฑ์ที่ใช้กันอยู่ในยุโรปมีอยู่ 2 เกณฑ์คือ

1. เป็นการปรับ แบบ Standardization หรือ Standard หมายความว่า เป็นมาตรฐานเดียวกัน กับผู้กระทำผิดทุกคน ซึ่งใช้อยู่ในประเทศสแกนดิเนเวีย เช่น สวีเดน ฟินแลนด์ เดนมาร์ก ซึ่งยึดหลักเศรษฐกิจอย่างเคร่งครัด
2. ระบบ Individualization หรือเป็นการคำนึงถึงตัวผู้กระทำความผิดเป็น คน ๆ ไป โดยได้พยายามที่จะทำให้เป็น Standard หรือมาตรฐานเดียวกันน้อยที่สุด ความแตกต่างในการคิดคำนวณของสองระบบนี้ น่าจะเนื่องมาจากว่า โดยกระบวนการพิจารณา ในประเทศ สวีเดน และ ฟินแลนด์ การคิดส่วนใหญ่จะคิดคำนวณมาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยส่งต่อไปให้พนักงานอัยการและการปรับนั้น โดยมากก็จะเป็นการปรับ โดยพนักงานอัยการไม่มาถึงศาล แม้กระทั่งในฟินแลนด์เองซึ่งอยู่ในประเทศสแกนดิเนเวีย แม้จะไม่ได้ให้ตำรวจหรือพนักงานอัยการ เป็นผู้ปรับ แต่ให้ศาลเป็นผู้ปรับ แต่ก็ปรับตามที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอและระบุไป เพราะฉะนั้นจะเห็นว่า ในระบบที่ใช้อยู่ในสแกนดิเนเวีย เช่น ประเทศสวีเดน หรือ ประเทศ ฟินแลนด์นั้น จะขึ้นอยู่กับจำนวนของตำรวจและพนักงานอัยการมากกว่าที่จะเป็นดุลพินิจของศาล นอกจากนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในประเทศเหล่านี้ก็เป็นเกณฑ์ประเภทที่ไม่ใช่รายได้สุทธิ หากแต่ต้องคำนึง จากหลายอย่างมาพิจารณาผสมกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงต้องสร้างเกณฑ์มาตรฐานที่จะกำหนดวันและ กำหนดจำนวนค่าปรับ ให้เป็นเกณฑ์เดียวกัน และใกล้เคียงกัน เพื่อใช้กับผู้กระทำความผิดทุกคน แต่ส่วน ในประเทศเยอรมัน ไม่ได้เป็นเช่นนั้น เมื่อคำนึงถึงรายได้สุทธิ (Net Income) เป็นหลัก

และการสั่งปรับจะเป็นการสั่งโดยศาล จึงไม่สามารถจะใช้เกณฑ์ (Standard) ได้ จึงใช้ระบบที่เรียกกันว่า Individualization คือคำนึงถึงบุคคลแต่ละคน หรือผู้กระทำความผิดแต่ละคน เป็นเกณฑ์สำคัญ กล่าวโดยสรุป ก็คือ Day-Fine System นั้น เป็นระบบที่ต้องการให้การลงโทษปรับเป็นไปอย่างยุติธรรมที่สุด ยุติธรรมในที่นี้หมายถึง ยุติธรรมต่อสังคม และยุติธรรมต่อตัวจำเลย หรือ ผู้กระทำความผิดด้วย

โดยสรุป โทษปรับที่ใช้กันอยู่ในประเทศต่าง ๆ โดยทั่วไปนั้น มักจะคำนึงถึงแต่เพียง ภัยอันตราย หรือ ความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำ แล้วก็กำหนดว่าให้ปรับจากจำนวนเท่านั้นถึงเท่านั้นหรือไม่เกินเท่านั้นเหรียญ หรืออยู่ในระวางโทษปรับอย่างนั้น ซึ่งความจริงแล้ว อาจจะไม่กระทบสถานะ เศรษฐกิจของบุคคลนั้น หรือกระทบมากเกินไปความจริง หรือความจำเป็นอื่น จะทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้นได้ บางประเทศก็สร้างความยุติธรรมด้วยการ ไม่มีเพดานขั้นสูง เช่นผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ให้ปรับตั้งแต่หมื่นบาทขึ้นไป อันนี้อาจจะเปิดโอกาสให้ศาลได้ลงโทษปรับถึงล้านบาทก็ได้ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเศรษฐี แต่ก็ให้เกิดความลักลั่นกันได้ ครั้นกำหนดเพดานขั้นสูงไว้ ก็อาจจะดำเนินเกินไป และไม่สอดคล้องกับภาระเงินเพื่อ ด้วยเหตุนี้หลายประเทศจึงหันมาใช้ระบบ Day-Fine คือกำหนดไว้ในกฎหมายเลยว่า ผู้กระทำความผิดฐานนี้ เช่น ลักทรัพย์ให้ปรับตั้งแต่ 1 ถึง 50 วัน

เกี่ยวกับโครงสร้างของระบบการลงโทษปรับนั้น พบว่า โครงสร้างของระบบการลงโทษปรับรายวัน ในประเทศสวีเดน และเยอรมัน มีความแตกต่างกันเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ

โครงสร้างของระบบการปรับรายวันของประเทศเยอรมัน จะใช้แทนการลงโทษจำคุกระยะสั้น โดยกำหนดเป็นนโยบายอย่างชัดเจนในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือปฏิรูปกฎหมายครั้งใหญ่ ระบบการปรับเริ่มจาก 5-360 หน่วย โดยนำไปจับคู่เชื่อมโยงกับการลงโทษจำคุกอย่างคร่าว ๆ ส่วนจำนวนหน่วยนั้นมากหรือน้อยขึ้นกับความหนักเบาของความผิดเป็นสำคัญ (ไม่ได้คิดจากจำนวนเงินค่าปรับตายตัวจำนวนหนึ่งซึ่งมีฐานที่มาอย่างไม่เป็นทางการ) ระบบการลงโทษปรับรายวันแบบเยอรมัน ย้ำแล้วย้ำอีกว่าคุณค่าของการปรับรายวันควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของรายได้สุทธิเฉลี่ยของผู้กระทำความผิด (หรือรายได้เท่าที่มีอยู่ในกรณีผู้กระทำความผิดว่างงานศาล

เยอรมันอาจกำหนดโทษปรับตามกำลังความสามารถที่เป็นไปได้ตามสภาพของผู้กระทำผิดในขณะนั้น) ด้วยการกำหนดโทษอัตราขั้นต่ำสุด ที่ 2 DM (เงินรายได้เฉลี่ยต่อวัน) ถึงสูงสุด 10,000 (ประมาณ 1.20 ดอลลาร์ ถึง 1,000 ดอลลาร์)

นอกจากนี้ในการกำหนดหน่วยเงินรายได้สุทธิต่อรายวัน นั้น ศาลเยอรมัน ยังคงนำแนวความคิดเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างรายวันในการจำคุกมาใช้ด้วยโดยถือเป็น "ค่าไถ่ถอน" เวลาที่ต้องจำคุก ("Ransom" for Jail Time) นั้นเองซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนตามความคิดดังกล่าวเป็นจุดเน้นสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ในเวลาต่อมา ในกรณีที่ผู้กระทำผิด ผิดสัญญาเงื่อนไขการชำระค่าปรับรายวัน 1 วัน จะมีค่าเท่ากับ การจำคุก 1 วัน¹⁷

ในทางตรงกันข้าม โครงการของระบบการลงโทษปรับรายวันของชาวสวีเดน ซึ่งพัฒนาขึ้นเมื่อ ค.ศ.1921 เพื่อการแก้ไขระบบการลงโทษปรับตายตัว โดยตั้งอยู่บนฐานความคิดที่ค่อนข้างแคบว่า คือ มีอัตราการปรับตั้งแต่ 1-120 หน่วย (180 หน่วย สำหรับความผิดหลายกระทงรวมกัน) โดยเทียบเคียงกับหน่วยการเงินตั้งแต่ 10-1,000 Kr (ประมาณ 1.70 ดอลลาร์ ถึง 170 ดอลลาร์) ซึ่งประมาณการจากการคำนวณจากประมาณการรายได้ต่อปีจำนวนดังกล่าวทำให้ผู้กระทำผิดต้องพยายามที่จะยกเลิกสัญญาให้เสร็จสิ้นโดยเร็วด้วยการประหยัดหรืออดออมอย่างเข้มงวดในช่วงที่ถูกปรับ ตัวเลขดังกล่าวต่างถูกแบ่งออกเป็น 1,000 (หักลด 1 ใน 3 ของรายรับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว) และ ปรับลดภาษีต่าง ๆ ด้วย หลักการนี้ถูกเรียกว่า "คุกเศรษฐกิจ" (Economic Jail) เป็นการถอดถอนเศรษฐกิจการเงินที่มีอยู่ออกไปจากผู้กระทำผิดในช่วงเวลาที่กำหนดตามความหนักเบาของความผิดที่ได้กระทำไป ส่วนการปรับเปลี่ยนโทษปรับรายวันเป็นโทษจำคุกในกรณีผิดสัญญาการชำระค่าปรับนั้น จะกำหนดจากตารางที่เริ่มต้นจากการจำคุกแทนค่าปรับ 10 วัน ต่อหน่วยการปรับ 5 วัน จนถึงโทษจำคุกสูงสุดแค่ 90 วัน สำหรับหน่วยการปรับ 180 วัน

¹⁷Judith Greene, The Staten Island Day Fine Experiment, p.8.

จากการเปรียบเทียบโครงสร้างระบบการลงโทษปรับรายวันของเยอรมันและสวีเดน พบว่า โครงสร้างของเยอรมันไม่ยึดติดกับการแบ่งประเภทคดีความผิดซึ่งเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ตัวอย่าง เช่น ขณะที่ 1 ใน 2 ของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งหมดในสวีเดนถูกลงโทษปรับ แต่ 1 ใน 3 ของเยอรมันที่ถูกลงโทษปรับ หรืออย่างเช่น 2 ใน 3 ของความผิดฐานต่าง ๆ ในเยอรมันทั้งหมดที่เป็นคดีอุจฉกรรจ์เกี่ยวกับร่างกายและชีวิตของบุคคลถูกลงโทษปรับ ขณะที่ 1 ใน 2 ของผู้กระทำผิดเช่นเดียวกันในสวีเดนถูกแขวนชั้นเท่านั้น

การรอกการลงโทษและการรอกการกำหนดโทษปรับ

ไม่มีกฎหมาย หรือหลักการพิพากษาคดีใดกล่าวไว้ในเรื่องของวัตถุประสงค์ทั่วไปของการเชื่อมโยงการลงโทษปรับและการรอกการลงโทษจำคุกเข้าด้วยกัน แต่การลงโทษปรับอาจนำมาบังคับใช้เชื่อมโยงกับการรอกการลงโทษได้ เช่นเดียวกับที่เชื่อมโยงเข้ากับคำพิพากษาได้โดยตรง เพื่อป้องกันผู้กระทำผิดแสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำผิด หรืออีกทางหนึ่งการลงโทษปรับอาจบังคับใช้เสริมเพิ่มเติมการลงโทษ ในกรณีที่ยังน้ำหนักแล้วมีเหตุผลพอ ๆ กัน ระหว่างความเห็นที่ว่าจะพิพากษาลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งด้วยการลงโทษจำคุกหรือไม่ การลงโทษปรับตามเหตุผลและวิธีการดังกล่าวนี้อธิบายได้ด้วยคติ ของจีเนส (Genes) ถ้าศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีวิธีการใดเหมาะสมที่จะลงโทษเขามากกว่าการลงโทษจำคุกแล้ว ศาลอาจทำได้คือพิจารณาต่อไปว่า โทษจำคุกนั้นสามารถรอกการลงโทษได้หรือไม่ และเมื่อศาลพิจารณาต่อไปว่า โทษจำคุกสามารถรอกได้ ศาลสามารถพิจารณาต่อไปได้ว่าควรที่จะเพิ่มการลงโทษปรับเข้าไปด้วยจะได้หรือไม่เพียงใด (แม้ว่าศาลจะคิดเช่นนี้กับผู้กระทำผิดที่อายุต่ำกว่า 21 ปี ลงมา แต่ในหลักการแล้วสามารถประยุกต์ใช้ได้กับทั่ว ๆ ไป) อย่างไรก็ตามเป็นการไม่ถูกต้องอย่างยิ่งหากศาลจะพิจารณาในทางกลับกัน โดยพิจารณาว่าคำพิพากษาที่เหมาะสมสำหรับคดีนั้น ๆ คือลงโทษปรับ และเพิ่มเติมการรอกการลงโทษ (จำคุก) เข้าไปเป็นการเพิ่มโทษอีกประการหนึ่งด้วย เนื่องจากการพิพากษาลงโทษจำคุกถูกยกย่องว่าเป็นการลงโทษขั้นต้นที่จะคิดถึงก่อน และค่อยตัดสินใจว่าการลงโทษจำคุกเหมาะสมหรือไม่โดยต้องพิจารณาประเด็นนี้ก่อนประเด็นที่ว่า จะพิพากษาการลงโทษดีหรือไม่ และควรใช้โทษปรับมาบังคับประกอบด้วยดีหรือไม่เป็นสำคัญ ในคดีของฮิวกิน (Hewkin) ผู้หญิงซึ่งมีลักษณะท่าทางดีถูกกล่าวหาว่าลักขโมยทรัพย์สินมูลค่า 2 รายการ เป็นเงิน

35 ปอนด์ ไปจากร้านแห่งหนึ่ง เชื้อถูกพิพากษาจำคุก 2 ศตวรรษกันเป็นเวลา 6 เดือน โทษจำคุกรอการลงโทษและถูกปรับเป็นเงิน 100 ปอนด์ ศาลกล่าวว่าเพราะเธอมีลักษณะท่าทางดี และทรัพย์สินมีราคาเล็กน้อย ดังนั้นคดีนี้จึงเป็นคดีที่ศาลอุทธรณ์สามารถเข้าไปเกี่ยวข้องได้ เฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับเงิน ๆ ทอง ๆ จึงพิพากษายืนปรับตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น แต่เห็นว่าการรอการลงโทษนั้น "ผิดหลักการ" จึงกลับคำพิพากษาการรอการลงโทษ

ศาลเองก็ยังไม่มีการจำแนกหลักการที่จะใช้ในการพิจารณาจำนวนเงินค่าปรับที่จะบังคับใช้เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับการรอการลงโทษ ดังเช่นหลักการในคดีของ จีเนส (Genese) ที่กล่าวมาแล้ว เป็นต้น การพิจารณาให้รอการลงโทษจำคุกเป็นประการแรกนั้นเมื่อคำนวณดูแล้ว อาจกระทบกระเทือนความผิดของผู้กระทำผิด และการพิจารณาโทษอื่น ๆ เพื่อการแก้แค้นได้ ขณะที่การลงโทษปรับเป็นโทษประการที่สองและผนวกเข้ากับการลงโทษ ดังกล่าวจึงสันนิษฐานได้ว่าหากลงโทษปรับเพียงประการเดียวโดด ๆ อาจยุติและเหมาะสมกว่าก็ได้ ในคดีของ แฮดจีซาด (hadijizade) ผู้ยื่นอุทธรณ์ถูกปรับ 1,000 ปอนด์ และรอการลงโทษจำคุก 12 เดือน ในความผิดฐานรับของโจรซึ่งเป็นวัตถุโบราณมีค่าจำนวนหนึ่ง ศาลลดโทษปรับลงเหลือ 250 ปอนด์ โดยให้ทิศทางว่า "การรอการลงโทษจำคุก เป็นคำพิพากษาสำคัญซึ่งจะส่งผลให้คนระมัดระวัง และมีความประพฤติดีขึ้น" ในคดีของเดลี (Dale) ผู้ยื่นอุทธรณ์ถูกพิพากษาลงโทษจำคุก 18 เดือน โทษจำคุกรอการลงโทษไว้ และปรับ 2,000 ปอนด์ ฐานสนับสนุนให้ปลอมลายมือในใบอนุญาตขับชี่รถยนต์นานาชาติ ส่วนหนึ่งของคำพิพากษาอุทธรณ์ศาลกล่าวว่า "เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริง การลงโทษจำคุกแม้ว่าจะได้รับการรอการลงโทษไว้ก็ยังคงเป็นการพิพากษาลงโทษจำคุกอยู่ดี ดังนั้นการลงโทษปรับจึงสูงเกินไป เมื่อพิจารณาสำหรับสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีนี้ จึงลดโทษปรับเหลือเพียง 500 ปอนด์แทน อีกประการหนึ่งถ้าการลงโทษปรับดูเหมือนมีค่าเท่ากับการรอการลงโทษ ซึ่งไม่มีผลเกิดขึ้นให้เห็นทันทีทันใดแล้ว เรื่องอันตรายยิ่งที่จะละเมิดหรือละเลยหลักการพื้นฐานของการลงโทษปรับที่ว่า โทษปรับไม่ควรจะถูกใช้เพื่อชื่อทางออกของการไม่ต้องลงโทษจำคุกไปอย่างน่าเสียดาย

อย่างไรก็ตาม หลักการอื่น ๆ ที่โทษปรับบังคับใช้เพื่อเชื่อมโยงกับการรอการลงโทษนั้นใช้ได้ไม่มีข้อสงสัยที่ขัดแย้งกับหลักการทั่วไป แต่อย่างไรใด โดยการลงโทษปรับควรต้องมี

เหตุผลเชื่อมโยงกับความหมายตามที่ศาลอุทธรณ์กล่าวถึง โดยประยุกต์ใช้กับหลักการอื่น ๆ ได้ทั้งนั้น ในคดีของคิงส์ (King) ศาลชี้ว่าในการใช้โทษปรับเชื่อมโยงกับการลงโทษนั้นจะต้องให้ความสำคัญสนใจดูแลเป็นพิเศษ ว่าเหตุผลที่ใช้เป็นไปตามนัยที่คนทั่วไปคิดว่าควรจะเป็นหรือไม่ เช่นการบังคับโทษจำคุกแทนในกรณีที่จะเลยการชำระค่าปรับอาจหมายความว่า ผู้นั้นอาจจะต้องรับโทษจำคุก 2 อย่างด้วยการจำคุก 2 กรณี เชื่อมโยงต่อกันในกรณีความผิดประการเดียวก็อาจเป็นไปได้¹⁸

การรอกการลงโทษปรับในประเทศสหราชอาณาจักร

ในประเทศสหราชอาณาจักร มีการใช้วิธีการคุมประพฤติกันอย่างกว้างขวาง กับทั้งผู้กระทำผิดครั้งแรก และที่กระทำผิดซ้ำ

รัฐบาลมีแผนงานโครงการในปีสำหรับ อิงแลนด์ และเวลล์ ให้ศาลสามารถ เชื่อมโยงเงื่อนไขการคุมประพฤติเข้ากับโทษปรับได้สำหรับความผิดฐานเดียว และให้ใช้บริการของ Day Centres เป็นเงื่อนไขการคุมประพฤติข้อหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังเชื่อมโยง การทำงานบริการสังคมเข้าเป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งของการคุมประพฤติอีกด้วย ซึ่งในการนี้จะสามารถโยงเข้ากับการรอกการโทษปรับไปได้โดยอัตโนมัติ¹⁹

การรอกการลงโทษปรับในประเทศญี่ปุ่น

ส่วนในประเทศญี่ปุ่นนั้นประมวลกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่นได้บัญญัติ เรื่องการรอลง

¹⁸D.A. Thomas. Fines and Financial Orders, p. 326.

¹⁹Ibid, p.326.

โทษปรับไว้ในมาตรา 25 ว่า "เมื่อบุคคลใดต่อไปนี้ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบแล้ว ศาลอาจรอกการลงโทษจำเลยไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งไม่ต่ำกว่า 1 ปี หรือไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป ก็ได้" ซึ่งจะเห็นได้ว่าตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้บัญญัติขึ้นเป็นเวลานานแล้ว ได้ให้การรอกการลงโทษทั้งในกรณีที่ศาลจะลงโทษจำคุกหรือปรับ